

LETO XV.

Številka 11

Jesenice, 16. marca 1973

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarija«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Mlada sodelavca v hladni valjarni

Kadrovska dejavnost in gibanje zaposlenih v letu 1972

Doslej smo že objavili informacijo o doseženih rezultatih skupne in blagovne proizvodnje ter o doseženem celotnem dohodku Železarne in njegovo delitev za leto 1972. Ker te dni tečejo razprave v delovnih skupinah o poslovnem poročilu Železarne za leto 1972, danes objavljamo še povzetke iz poročila o kadrovske dejavnosti in gibanju zaposlenih v podjetju. V lanskem letu je bilo v Železarni zaposlenih povprečno 5606 oseb, ali 0,8 odstotka manj kakor povprečno v letu 1971. Na novo je bilo sprejetih 1015 oseb, ali 14,1 odstotka manj kakor leto prej, podjetje pa je iz različnih vzrokov zapustilo oziroma prekinilo delovno razmerje 1045 delavcev, ali 13,3 odstotka manj kakor v letu 1971.

Mogoč prispevek k stabilizaciji

V razgovoru z delavci, kakor tudi vodji posameznih skupin, ki imajo dnevno opravka z urejanjem higienskih prostorov po vsej Železarni, teh prostorov ni malo, sem dobil zelo slab vtis. V te objekte so vložena kar precejšnja sredstva, tako v kopalnicah, v umivalnicah in nazadnje tudi v straniščih. Vsi ti prostori so takrat, ko so zgrajeni, zgrajeni po higiensko tehničnih predpisih. Za vzdrževanje čistoče v teh prostorih imamo kar precejšnje število snažilk, če bi jih vprašali, bi imele tudi marsikaj povedati o koristenju in o odnosih do teh naprav. Toda o tem naj spregovorijo drugi.

Moj namen je, da se zadržim predvsem pri vzdrževanju higienskih naprav, ki je vezano na precejšna denarna sredstva in, ki vežejo kar precejšnje število vzdrževalcev. Samo vodovodni instalaterji porabijo za redno vzdrževanje teh objektov tretjino vsega delovnega časa, to je čez 30.000 delovnih ur, ali dobrih 65 starih milijonov di-

narjev. Če pa prištejemo še porabljeni material, skupno vsota presega letno blizu 130 milijonov starih dinarjev. To je pa že kar lepa vsota o kateri moramo razmišljati. Nobenega dvoma ni, da bi z malo več pozornosti in kulturalnosti pri uporabi teh naprav, kar precej lahko prihranili.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V letu 1972 je bilo starostno upokojenih 97 oseb, ali 26 odstotkov več kakor leto prej, skoraj polovico manj pa je bilo, v primerjavi z letom nazaj, invalidsko upokojenih (1971 — 55, 1972 — 27). V JLA je bilo vpoklicanih 170 sodelavcev, umrlo pa je 18 sodelavcev ali šest manj kakor leto prej. Posebno pomembno je, da je praktično prvič po letu 1967 pričelo upadati število odhodov zaradi samovoljne zapustitve dela in lastne odpovedi. V letu 1971 je po lastni odpovedi odšlo iz Železarne 146 oseb, lani pa le 99, kar pomeni 32,2 odstotka manj. Za 15,6 odstotkov se je zmanjšala tudi samovoljna zapustitev dela (1971 — 725, 1972 — 612), disciplinsko pa je bilo odpuščenih 10 oseb, ali šest več kot v letu 1971.

Lani je bilo v Železarni planiranih 5730 povprečno zaposlenih, vendar pa je bilo dejansko zaposlenih 124 povprečno manj. Vzrok za to je predvsem v pomanjkanju stanovanj. Ta primanjkljaj je kadrovskega sektorja pokrival z zaposlitvijo že upokojenih sodelavcev in v počitniških mesecih z mladino s šol. Sprejem novih delavcev je bil kljub zadovoljivi ponudbi omejen na stanovanjske kapacitete samskih domov. S tega razloga je kadrovskega sektorja sprejem reguliral s strožjimi kriteriji sprejema, ki so tudi delno vplivali na

(Dalje na 6. strani)

Pozdrav delegatom zbora mladih samoupravljalcev

Tovarniška konferenca ZMS železarne Jesenice s ponosom in zadovoljstvom sprejema in pozdravlja delegate zbora mladih samoupravljalcev črne in barvne metalurgije, člane delovnih organizacij, podpisnic skupnega samoupravnega sporazuma.

Sorodna tehnologija in delovni procesi ter sorodni problemi pri razvoju samoupravljanja nam omogočajo koristno izmenjavo mnenj in sprejem zaključkov, ki bodo resnično prispevali k nadaljnjemu razvoju. Zbor, ki zaseda po vprašanju

IZVAJANJE USTAVNIH DOPOLNIL V PRAKSI

bo odraz mišljenj in teženj preko 5.000 mladih iz omenjenih panog industrije, katera ima zelo specifičen samoupravni in ekonomsko zelo pomemben položaj v družbi. Uvrščamo se sicer v kapitalno intenzivne panoge toda med redke s plafo-niranimi cenami, kar nam daje nek svojstven položaj v naši družbeni strukturi.

Mladi bomo in hočemo prispevati svoj delež k nadaljevanju razvoja panoge in samoupravljanja saj bomo prav mi tudi najdalj uživali rezultate odločitev današnjega časa. Prepričani smo, da smo izbrali pravi trenutek, saj nam ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela in sprejemanja temeljnih samoupravnih sporazumov daje možnost, da vanje vtremo tudi naše zahteve in potrebe. Pri tem ne mislimo na ozke zahteve mlade generacije, temveč take, ki bodo pospešili izvajanje ustavnih dopolnil, uveljavljanje delavskega razreda in hitrejši razvoj črne in barvne metalurgije.

Mladi železarji

V predelovalnih obratih tri spodbudne odškodnine

Na deveti, zadnji seji komisije za racionalizacije in novatorstvo pri svetu delovne enote predelovalnih obratov je predsednik komisije dipl. inž. Dušan Prešern poročal o dveh letnem delu komisije. O tem poročilu so se pozitivno in pohvalno izrazili šef delovne enote, kakor tudi navzoči obratovodje in ostali člani komisije. Izrekli so pohvalo predsedniku in izrazili potrebo in željo po formiranju take ali podobne komisije tudi v okviru temeljne organizacije združenega dela.

Na osnovi prijave tehnične izboljšave, so na osnovi pozitivnih ocen in priporočil pristojnih in odgovornih strokovnjakov, ter poročevalcev, člani komisije ugodno ocenili tri v zadnjem času v proizvodnjo uvedene izboljševalne predloge. Vsem trem avtorjem, so na osnovi pravilno prikazanih, potrjenih in overovljenih izračunov koristi in prihrankov, priznali in odobrili tri spodbudne odškodnine po 1.500 dinarjev. Vsi navzoči so bili ob tem tudi enotnega mnenja, da se višina odškodnine, ki jo imajo pravico odobriti in izplačevati komisije pri svetih DE, poveča od dosedanjih 1500 na 2.000 dinarjev. To bo vseka-k spodbudno vplivalo na še večjo aktivnost in prizadevnost članov kolektiva.

Na tej seji je bil pozitivno ocenjen izboljševalni predlog št. 2082, ki ga je izvedel delovodja strojnega vzdrževanja v predelovalnih obratih FRANC CERKOVNIK. Zelo originalno je uvedel nove grafitne ležaje (iz starih, dotrajanih grafitnih elektrod) in železne puše v patentirnici. Člani komisije so avtorju priznali enkratno najvišjo odškodnino, ki jo lahko odobri komisija, v višini 1.500 dinarjev.

Enako odškodnino je dobil tudi ključavničar FRANC POLDA za tehnično izboljšavo št. 2083, nova izboljšava in rentabilnejša izvedba vlečenja delovnih valjev na velikem, 275 Ø mm Demag valjčnem stroju v hladni valjarni. Avtorju je odlično

(Nadaljevanje na 2. strani)

Oblikovalna proga ROSSI za vlečenje hladno oblikovanih profilov

Mogoč prispevek . . .

(Nadalj. s 1. str.)

Toda na žalost znamo samo zelo ostro negodovati, če niso popravljene pipe in tuši in nič več.

Naslednje vprašanje so stranišča in njihova uporaba. Na Jesenicah nimamo podjetja Snage v pravem pomenu, ki bi prevzelo tudi čiščenje zamašenih stranišč in greznic, ki v železarni še vedno so, ker nimamo urejene kanalizacije. To se nanaša predvsem na starejše obrate. Za izpraznjevanje greznic je potrebna posebna cisterna s črpalko, to pa imajo samo pri podjetju Snaga v Ljubljani. To podjetje nam tudi sedaj nudi te usluge, kakšna bo cena tem uslugam še ne vemo. Pri čiščenju teh pa delavci Snage naletijo na prava smetišča, saj je v kanalih, kakor tudi greznicah nakopičeno vse, od delov delovnih oblek, cokelj, čistilne volne pa še marsikaj drugega, tako

da se jim črpalke stalno mašijo.

Verjetno imamo po vseh obratih nameščene posode za razne odpadke, kamor bi vse to lahko odlagali.

Pri uporabi vseh higienskih prostorov bi morali pokazati več kulturnosti. S tem bomo prihranili tistim, ki morajo vsak dan čistiti zamašeno stranišče, kakor tudi tistim, ki nam pridejo časovno na pomoč, kadar so potrebni večji posegi, katerih sami ne zmoremo. Samim sebi pa bi prihranili precej lepo vsoto denarja.

Dobro bi bilo večkrat ponoviti, ali tudi napisati, da po čistoči higien spoznamo tudi uporabnika. Če bi po tem trenutno merili naš kolektiv bi delavci podjetja Snage pa tudi naši vodovodni instalaterji dali slabo oceno. Da to stanje izboljšamo ni potrebno dodatnega dela, ampak samo lepši odnos do naše skupne imovine. Tak naprimer, kot ga imamo doma do svojega stanovanja.

T.S.

Kadar govorimo o nadaljevanju revolucije, razvijanju socialistične prakse in samoupravnega socializma, ne moremo in ne bi smeli mimo mladega rodu in njegovi udeležbi v tem razvoju, ker bo naravno ta rod nadaljeval boj za popolno uresničenje samoupravne socialistične družbe. Obenem pa, ko o tem razmišljamo in se zavedamo te resnice, pozabljamo, da je za to potreben boj za socialistično usmerjenost mladega rodu. Mladi se namreč, čeprav rojeni že v času razvijanja delavskega in družbenega samoupravljanja, niso rodili kot samoupravljalci, marksisti ali socialistično usmerjeni ljudje. Njihova rast in razvoj je potekal v senci vsemogočih družbenih, političnih, idejnih, moralnih in drugih deformacij, ki so spremljale naš dosežani razvoj. Vse to je ustvarjalo nezadovoljstvo med delovnimi ljudmi, še posebno pa med mladimi, ki so tudi na različne načine reagirali na vse to, hkrati pa je bila ob teh pojavih v njih omajana vera v samoupravljanje in socialistično družbeno ureditev. To so izkoriščali tudi socializmu sovražni elementi doma in v tujini, ki so sejali med mlade idejno zmedenost, protisocialistične ideologije z namenom, da bi razvrednotili revolucijo in vlogo delavskega razreda in Zveze komunistov Jugoslavije. Razraščale so se celo teorije o razdvojenosti stare in mlade generacije, o spontanem socialističnem oblikovanju mlade generacije, o nepolitičnosti vzgoje in izobraževanja in podobno.

Mladi rod v nadaljnjem razvoju samoupravne socialistične družbe

V vseh mogočih oblikah, od tiska, filma do vseh raznih drugih komunikacijskih medijev, so v tako sfero omahovanja in idejne zmedenosti mladih, prodirala tudi buržoazna, meščanska, malomeščanska, tehnokratsko-birokratska in dogmatska pojmovanja, miselnost in obnašanje. V takih razmerah se je krepil tudi vpliv anarhističnega liberalizma, lažnega levicarstva in demagoškega skrajnega radikalizma, v nekaterih krogih mladih pa se je razširil tudi nacionalizem.

Največkrat smo ob vsem tem samo zmajevali z glavo »češ, kakšna je današnja mladina«, ali se navidezno zaskrb-

ljeno spraševali, kaj narediti. Ob vsem tem pa smo zelo dobro občutili, da je bledela socialistična angažiranost in idejnost vzgoje in izobraževanja, da je mladinska organizacija preživljala krizo, kakor smo rekli, da je bilo vedno več mladine zunaj aktivnega političnega življenja, da je upadla tudi skrb progresivnih sil za mladinsko organizacijo in sploh za mlade, da so bile specializirane organizacije vedno bolj prepuščene same sebi. Nekoliko bolj je bilo le stanje z delavsko mladino, ki je rasla v okolju, kjer so se izgrajevali in oblikovali samoupravni družbeni odnosi. Razen tega smo večkrat zelo napačno sodili, da je mladina v socialnem, idejnem in političnem smislu homogena ter podcenjevali dejstvo, da so objektivna nasprotja v interesih mladih, ravno tako prisotna kot v ostalih različnih delih družbe. Govorili smo o nezainteresiranosti mladih za družbeno, gospodarsko, politično in kulturno življenje, ter razvoj družbe in se spraševali, kako bo z nadaljnjim razvojem samoupravne socialistične družbe, čeprav so se z razvojem samoupravljanja, krepitvijo proizvodnih sil, večjo produktivnostjo itd., bistveno izboljšale razmere za življenje in delo, izobraževanje in razvoj mladih rodov.

Zadnje čase nam je vedno bolj jasno, da so pojavi omahovanja, idejne zmedenosti in premajhne politične angažiranosti mladih ter slabosti v delu mladinske organizacije, v veliki meri posledica premajhnega idejnopolitičnega vpliva in nerazvite neposredne in stalne akcije Zveze komunistov med mladinskimi množicami. To pa je prisotno šele nekaj zadnjih let, ko so se v Zvezi komunistov pričeli pojavi nedoslednosti, oportunitizma in liberalizma. Šele pismo predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ, predvsem pa kar se mladega rodu tiče, tretja konferenca ZKJ Jugoslavije, pomenita kakovosten premik v pogledu vloge in naloge ZKJ v nadaljnjem razvoju samoupravne socialistične družbe in vloge ter nalog ZKJ v boju za socialistično usmerjenost in aktivno udeležbo mladega rodu v razvoju samoupravne socialistične družbe. »Zveza komunistov se je dolžna zavzemati za to, da postanejo zgodovinski interesi delavskega razreda, njegovi cilji in programi boja za samoupravni socializem, za ustvarjanje svobodne skupnosti združenih proizvajalcev prepričanje, cilji in ideali mladega rodu. Za Zvezo komunistov pomeni to obveznost in odgovornost, da skupaj z delavskim razredom, ob aktivnem sodelovanju širokih slojev mladine, išče in najde odgovore, ki jih zahtevajo nove življenjske okoliščine, da povezuje sedanost s prihodnostjo, da ustvarja vizijo in realne programe družbenega razvoja in se zanje bojuje.« (Iz resolucije III. konference ZKJ.)

Take težnje izraža tudi socialistično usmerjena mladina, ki se zaveda, da je njeno mesto v prvih vrstah boja delavskega razreda in njegove avantgarde za dosledno uresničevanje ustavnih dopolnil, proti tehnokratizmu, za pravično delitev in odločanje o presežni vrednosti, proti razpisništvu in nemorali, za humanejšo medsebojno odnose, za solidarnost, za višjo produktivnost, za sodobno tehnologijo itd. Take težnje bo manifestiral tudi jutrišnji zbor mladih samoupravljalcev iz delovnih organizacij črne in barvne metalurgije Slovenije na Jesenicah. K tem težnjam pa se bo nedvomno pridružila tudi zahteva po okrepljenem boju za socialistično usmerjenost mladega rodu na temeljih revolucije in samoupravnega socializma.

V predelovalnih obratih . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

uspelo občutno zmanjšati stroške vzdrževanja in sprostiti proizvodne kapacitete vzdrževalcev. Tako je bila tudi upravičena spodbudna odškodnina v višini 1.500 dinarjev.

Delovodja elektro vzdrževalcev v želežarni, v zavijalnici ANTON PREŽELJ, je prejel spodbudno odškodnino za svoj izboljševalni predlog št. 2085. Avtor je uvedel v okovalni stroj v zavijalnici zelo dobro relejno kombinacijo (vstavek) iz domačih, razpoložljivih materialov, ki odlično nadomeščajo drago plačano uvožene, nefunkcionalne releje. Zamenjava posameznih doma izdelanih relejev je mnogo hitrejša in cenejša. Za njegovo dobro izvedbo mu je bila priznana enkratna odškodnina v višini 1.500 dinarjev.

Na zadnji seji komisije za racionalizacije in novatorstvo pri svetu DE predelovalni obratov, so člani komisije trem prizadevnim vzdrževalcem priznali skupaj tri spodbudne odškodnine v skupni višini 4.500 dinarjev.

V prihodnjih dneh bo ocenjevala izvedene tehnične izboljšave tudi komisija za racionalizacijo in novatorstvo pri svetu delovne enote talilnic. Tudi tam se aktivno vključuje v uspešno inovacijsko aktivnost vedno več plavžarjev, martinarjev, šamotarjev in elektro jeklarjev, skupaj z elektro in strojnimi vzdrževalci, ki imajo pri vedno večji kvalitetni proizvodnji na starih pečeh in napravah vedno več nalog in problemov, ki jih morajo kolektivno ali individualno odstraniti v korist celotnega kolektiva.

Proizvodni uspehi ZP Slovenske železarne v mesecu februarju

Na splošno smo z uspehi dela v mesecu februarju lahko zadovoljni. Čeprav je imel ta mesec le 28 koledarskih dni, so v pretečenem letu slovenske jeklarne proizvedle samo aprila in decembra več jekla, kot letos februarja. Po dolgem času je tudi mesečni načrt proizvodnje jekla izvršen 100 %, skupna proizvodnja 101 % in blagovna proizvodnja 101 %. Slabše je bilo z odpravo blaga, saj je ta izvršena le s 95 % in tudi, eksterna realizacija je bila izvršena le z 98 % načrtovane. Analogno temu tudi nobena železarna ni dosegla načrtovane poprečne cene v prodaji. Nižja odprava in že nižja poprečna cena, razumljivo pogojujeta tudi zaostanek v realizaciji.

Proizvodnja surovega železa še vedno ni stekla, kot bi želeli. Ker je mesečna izvršitev proizvodnega načrta na Jesenicah samo 83 % in znaša dvomesečni zaostanek že okoli 5.200 ton, je tudi skupna izvršitev samo 87 %, čeprav so v Štorah izpolnili 99 % načrtovane proizvodnje.

V Štorah so do vključno 21. februarja proizvajali posebno surovo železo iz brazilске rude, ki je potrebna za proizvodnjo modularne litine. Take vrste surovega železa so jugoslovanske livarne lahko doslej dobile le iz uvoza, poskusna kampanja, ki je trajala več kot mesec dni, je povsem uspešna.

Proizvodnja surovega jekla je znašala 59.211 ton. Mesečni načrt so izpolnili: Jesenice, z 98 %, Ravne z 106 % in Štore 100 %. Prvič se je zgodilo, da je znašala mesečna proizvodnja elektro jekla slovenskih železarn več kot 30.000 ton, saj je bilo proizvedeno celo 31.057 ton. Letos imamo vsekakor dobre izgleda, da bomo ta dosežek še nekajkrat popravljali.

Skupna proizvodnja je bila izvršena, kot že rečeno, 101 % in to: na Jesenicah 98 %, na Ravnah 107 % in v Štorah 102 %. Pri blagovni proizvodnji je izvršitev na Jesenicah 99 % na Ravnah 98 % in v Štorah 110 %. Pri poedinah skupinah proizvodov je stanje naslednje:

Surovo železo prodaja samo železarna Štore ter je znašala februarska prodaja 153 %. Pri prodaji polizdelkov je železarna Jesenice izvršila načrt samo s 53 %, železarna Ravne pa 65 %. Pri tem je posebno prizadeta železarna Štore, ker nimajo ustreznega vložka za valjanje in ne morejo izvajati programa valjanja, niti pogodbenih dobavnih obvez. V toplo valjanem jeklu je prodana količina enaka načrtovani in je torej izvršitev 100 %.

Odkovkov so v železarni Ravne prodali 15 % več, kot je znašal načrt. Pri hladni predelavi je dosežen načrt na Jesenicah 108 % na Ravnah celo 137 %, kar je pa v absolutni količini le 183 ton nad načrtom, v Štorah pa zaostajajo za 18 % za načrtom, absolutno izraženo je to le 57 ton. Skupno je realiziran mesečni načrt blagovne proizvodnje hladne predelave 109 %.

V jeklotitini je bila mesečna izvršitev 103 %, pri tem znaša ta na Ravnah 102 %.

V blagovni proizvodnji si vse litine je železarna Štore izvršila načrt s 108 %, pri kokilah 105 %, v strojni litini 123 % in zaostajajo le v modularni litini, kjer je znašala izvršitev 89 %.

Tudi pri mehansko obdelanih valjih je mesečna izvršitev le 88 %. Enak rezultat je dosežen v železarni Ravne pri proizvodnji vzmeti.

Pri žičnih izdelkih je izvršitev mesečne blagovne proizvodnje 103 %. Slabši so rezultati pri mehansko obdelanih izdelkih, saj znaša izvršitev samo 86 %. Od tega so Ravne izpolnile 88 % mesečnega načrta, Štore pa le 66 %.

Izvršitev blagovne proizvodnje izgleda takole:

Se na kratko o problematiki, ki je spremljala proizvodnjo v mesecu februarju v železarnah Ravne in Štore.

Železarna Ravne: Rekordna proizvodnja surovega jekla t. j. 17.222 ton, je rezultat zadovoljive oskrbe s surovinami, predvsem pa uvedba četrte izmene: Z uvedbo četrte izmene pa se v talilnicah problematika delovne sile še stopnjuje. V livarni se še nadaljuje težave z oskrbo z zadostno količino kvalitetnega livarskega jekla.

V valjarni je primanjkovalo plina propan — butan pri pečeh za termično obdelavo, zaradi tega nastopajo tudi kasnitve pogodbenih dobavnih rokov.

Proizvodnja pnevmatičnih strojev in orodja je bila zadrževana zaradi neustreznih cen.

Železarna Štore: je imela tudi v februarju vrsto težav zaradi redukcij elektro — energije med okvaro termocentralne Šoštanj in zaradi pomankanja propan — butana. Namesto načrtovane dobave gredic iz železarne Ravne 1.300 ton, so prejeli le 714 ton, kar se je vsekakor odražalo na programiranju valjanja.

V proizvodnji obdelanih valjev so zaostali, ker niso uspeli s finalizacijo zaradi okvare brusilnega stroja.

Z uvedbo četrte izmene v jeklarni železarne Ravne, kamor so dali iz Štor na priučevanje tudi svoje delavce, se obetajo Štoram pri oskrbi gredic iz Raven boljši časi. Čeprav jim vložka za valjarstvo sicer ne manjka, vendar pa ne morejo doseči programa valjanja niti po dimenziji, niti po kvaliteti.

Izgledi torej so, da bodo rezultati v prihodnjih mesecih v vseh treh železarnah še boljši.

Milan Marolt dipl. inž.

Železarski globus

FINSKA: Pred kratkim sta finska in sovjetska vlada podpisali sporazum o skupnem izkoriščanju železove rude v Kostamu blizu vzhodne finske meje. Ruda vsebuje 33 % Fe, vendar jo je mogoče kopati na dnevnem kopu. Do leta 1967 bodo na istem nahajališču zgradili tudi napravo za proizvodnjo peletov z letno zmogljivostjo 2,8 milijonov ton. Kasneje namenjajo zgraditi v bližini finske meje tudi novo sovjetsko železarno, ki bo izkoriščala to železovo rudo oziroma pelete.

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu

DEŽURNA SLUŽBA

	telefon v pisarni	doma
SOBOTA, 17. marca Zdravko Črv, valjarna žice	852	760
NEDELJA, 18. marca Ciril Odlasek, vodstvo valjarn	620	776
PONEDELJEK, 19. marca inž. Franc Vičar, vodstvo predelovalnih	743	81-572
TOREK, 20. marca inž. Jakob Soklič, strojne delavnice	556	81-131
SREDA, 21. marca Edi Cenček, TSV	548	727
ČETRTEK, 22. marca inž. Emil Ažman, TSN	849	81-716
PETEK, 23. marca Marjan Mrak, elektro jeklarne	884	81-012

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure zjutraj do naslednjega dne do 7. urc. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

OŠEBNI DOHODKI ZA FEBRUAR 1973

Za nami je obračun in izplačilo os. dohodkov za februar. Dosegli smo višino 2207.— din na zaposlenega pri 177 plačanih urah. Ali nas to zadovoljuje ali smo celo razočarani.

Ko smo sprejemali novi sistem nagrajevanja, je bilo jasno, da bo na višino OD bistveno vplival čas prisotnosti na delu in tisti čas odsotnosti, za katerega se priznava nadomestilo. Vse to se odraža na številu plačanih ur. Drugi regulator je merjenje učinka v različnih oblikah, ki so nam več ali manj že poznane. Tretji element so dodatki, ki pa se tako kot učinek vežejo na osnovni ošebni dohodek.

Za mesec februar je značilno, da je število plačanih ur zelo padlo. Ne samo, da je to najkrajši mesec v letu, nas preseneča dejstvo, da je ta mesec v zadnjih treh letih dosežena tudi najmanjša razlika med teoretično odrejenim delovnim časom in dejanskim številom ur, saj znaša le 177 ur proti »predpisanim« 176. V zadnjih 3 letih je bila najmanjša razlika še vedno 6 ur. Od tega števila ur odpade 90,2 % na delo, ostalo t. j. 9,8 % pa odpade na vse vrste plačane odsotnosti, kjer ima glavni delež 5,2 % bolovanja, ki je plačano nižje od dela in plačani dopust 3,1 %, ki je plačan približno enako kot čas dela. Čeprav smo v februarju dosegli višji OD na eno plačano uro kot v januarju, je ta razlika vendar manjša, kot pa je razlika v plačanem času. To lahko razberemo iz sledečih tseh osnovnih podatkov:

	din/h	indeks	štev. ur/os.	indeks	OD/os.	indeks
januar	12.00	100.0	198.1	100.0	2.378	100.—
februar	12.47	103.9	717.0	89.3	2.207	92.8

Enak rezultat dobimo tudi, če zmnožimo medsebojno oba indeksa t. j. $103.9 \times 89.3 = 92.8$. Če primerjamo še to, da je povprečni učinek v tem mesecu znašal 20,73 % in stimulacija za izvršitev operativnega programa 6 %, v januarju pa 19,16 in 5 %, dobimo razlago zakaj sicer boljši dosežek na enoto časa. Razumljivo pa je, da v 10 % krajšem času ni možno doseči tudi 10 % višjega učinka.

Vsi navedeni podatki pojasnjujejo gibanje os. dohodkov v železarni kot celoti, medtem ko so pri obratih odstopanja različna, saj znaša npr.: razlika v plačanem času od — 15 do dohodku. Če združimo oba meseca letošnjega leta, smo z oseb — 3 %, kar razumljivo vpliva tudi na drugačen odnos v os. nim dohodkom na višini 2290 din/osebo ali le za 10 din izpod planiranih OD. Leto pa je še dolgo in si takšne stabilizacije, ki bo držala os. dohodek preveč blizu plana, ne želimo preveč. Ključ do boljšega OD pa je v izboljšanju rezultatov, kjer pa možnosti še vedno niso izčrpane.

S. M.

VPIS NA VEČERNI ODDELEK TSS

Tehnična metalurška in strojna šola pri ZIC obvešča absolute poklicne šole, ki so že zaposleni, da bo v novem šolskem letu možen vpis v drugi razred večernega oddelka. Za vpis na strojni oddelek morajo kandidati opraviti dopolnilne izpite za prvi razred iz naslednjih predmetov: nemščine, matematike, tehniške mehanike, opisne geometrije, fizike in kemije; za vpis na metalurški oddelek pa iz: nemščine, matematike, fizike, kemije, osnove metalurgije in mineralogije.

Kandidati, ki se želijo vpisati v drugi razred naj vložijo prijave do 15. aprila 1973 na tajništvo šole. O opravljanju dopolnilnih izpitov bodo kandidati pisмено obveščeni. Vpis v prvi razred bo v rednem vpisnem roku.

Predstojništvo TS

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu

železarna	mesečni načrt	izvršitev	Indeks	proizvodnja kumulativno	enako obdobje je 1972	Indeks
Jesenice	31.217	30.886	99	63.071	62.557	101
Ravne	11.242	11.046	98	20.990	19.018	110
Štore	11.526	12.634	110	25.765	19.421	133
Skupaj	53.985	54.566	101	109.826	100.987	109

Primerjava nasproti istemu obdobju lanskega leta, nam pokaže, da so letošnji proizvodni uspehi dovolj spodbudni. Čeprav je izvršitev načrta eksterne realizacije le 98 % in znaša na Jesenicah 99 %, na Ravnah 99 % in v Štorah 92 % načrtovane, je pa

precej večja od dosežene realizacije v prvih dveh mesecih pretečenega leta in znaša v primerjavi z lanskim letom 118 %. Pri tem je na Jesenicah za 17 %, na Ravnah za 11 % in v Štorah celo za 36 % višja od lani.

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Zbor mladih samoupravljalcev

Jutri v soboto 17. marca bo tovarniška konferenca Zveze mladine Železarnice gostitelj mladim članom in delegatom delovnih organizacij črne in barvne metalurgije Slovenije, delegatom mladinskih aktivov delovnih organizacij jeseniške občine, predstavnikom družbenopolitičnih organizacij, republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, poslancev in drugih predstavnikov podjetij.

Zbor mladih samoupravljalcev se bo pričel ob 10. uri v dvorani Delavskega doma na Jesenicah po vprašanju uresničevanja ustavnih dopolnil. Že uro prej pa bodo odprli v mali dvorani razstavo likovnih in tehničnih izdelkov učencev osnovnih šol jeseniške in radovljanske občine na temo »Železarna v očeh mladih«.

Sekretariat TK ZMS Železarnice, se prizadeva, da bo organizacijo zbora mladih samoupravljalcev čimboljša, saj bo prisotnih približno sto delegatov iz različnih krajev Slovenije.

Na zbor mladih samoupravljalcev črne in barvne metalurgije so povabljeni delegati mladinskih aktivov iz naslednjih delovnih organizacij:

Tovarna glinice in aluminija Kidričevo, Impol Slovenska Bistrica, Livarna Maribor, Cinkarna Celje in železarne Ravne, Štore in Jesenice.

Zbor bo delal po predvidenem programu, ki ga je pripravil sekretariat TK ZM v Železarni. Po končanem zboru bo v prostorih Kazine kosilo, sekretariat pa pripravlja za udeležence zbora v popoldanskem času zabavni program s plesom.

Zbor mladih samoupravljalcev ni le enkratna akcija temveč nadaljevanje že začrtane poti. Zveza mladine Slovenije mora odločno nadaljevati svojo borbo za prodor samoupravnih odnosov, ki so edina resnična sedanost in perspektiva za mlade ljudi. Pretežni del mlade generacije, deli usodo delavskega razreda, kar ji omogoča in jo obvezuje, da se uvrsti med najbolj napredne družbene sile z ZK na čelu, ki so si uresničitev delavskih amandmajev zadale kot svojo osrednjo nalogo. ZMS mora odigrati vlogo mobilizatorja in organizatorja mladine, da bodo vse njene energije usmerjene k uresničevanju dolgoročnih ciljev mlade generacije in družbe v celoti. Prispevati moramo svoj delež pri uveljavljanju delavskih amandmajev, pri njihovi preobrazbi iz ideje v prakso. Pri oblikovanju novih statuten in druge interne zakonodaje, si moramo izboriti takšno opredelitev vloge ZM, ki bo aktivom ZM v temeljnih organizacijah združenega dela omogočala nenehno aktivnost v vseh fazah in oblikah samoupravnega dogovarjanja in odločanja. Vsi mladi moramo biti na razumljiv način seznanjeni z vsebino delavskih amandmajev, ker le na ta način s svojo udeležbo lahko prispevamo k uresničitvi ciljev mladih in naše družbe nasploh.

Zbor mladih samoupravljalcev na Jesenicah, bo nedvomno opredelil vlogo in naloge mladih delavcev črne in barvne metalurgije pri nadaljnjem razvoju socialističnih samoupravnih družbenih odnosov.

Mladinska aktiva šamotarne in livarne združena

V ponedeljek 12. tega meseca ob 13. uri so tudi v šamotarni in livarni spregovorili o okrepitvi mladinske aktivnosti v obratu. Dogovorili so se, da bosta aktiva združena, ker jim to pogojuje enotnejši in boljši nastop. Razgovoru so se odzvali predstavniki sindikata, oddelka ZK in oba obratovodja omenjenih obratov.

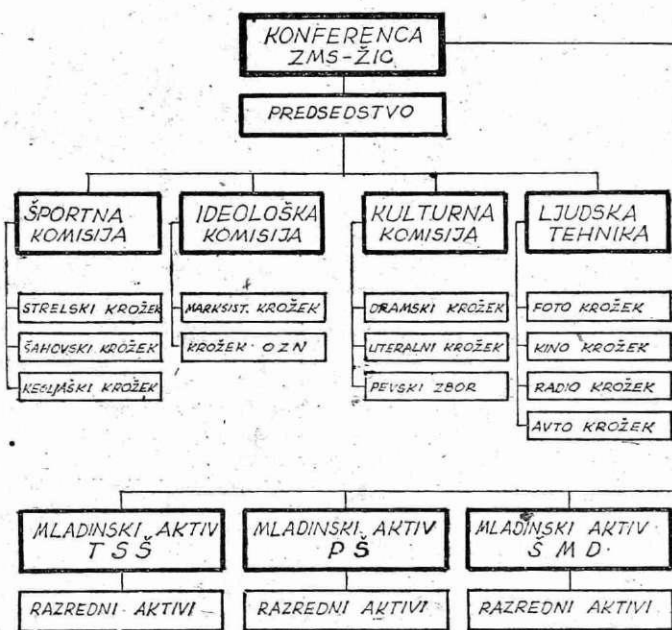
Dogovorili so se o načinu dela, za predsednika pa so izvolili Marka Žmitka strojnega tehnika iz šamotarne. Ugotovljeno je bilo, da je večina mladih iz bratskih republik, kar seveda opozarja tudi na specifičnost problemov. Mnogi so imeli pripombe na težke pogoje dela, zastarelost tehnoloških postopkov v šamotarni in podobno. Mladi želijo začeti akcijo o sistematični izboljšavi omenjenih problemov. Predvsem zahtevajo, da se jim čimprej jasno razloži vsaj srednjeročna perspektiva obratov, ker je od tega odvisno tudi njihovo napredovanje in nagrajevanje po delu. Veliko pripomb je bilo tudi s strani mladih, ki se hranijo v družbeni prehrani, ker menijo, da hrana ni vedno dovolj okusna, zadosti sveža in podobno.

Na enem prihodnjih sestankov se bodo dogovorili o vsem kar so takrat le nakazali in vse pomanjkljivosti sporočili pristojnim strokovnim službam. Ugotovljeno je tudi bilo, da je večina teh mladih izven športno rekreacijske ali kulturne dejavnosti. Poživitve tega, bo tudi ena od osnovnih nalog tega mladinskega aktiva. I. M.

Organiziranost ZMS strokovnih šol ŽIC

V Železarskem izobraževalnem centru je vodstvo mladinske organizacije in člani ZKS ŽIC, že v začetku šolskega leta razmišljalo, kako organizirati ZMS strokovnih šol ŽIC v skladu s spremembami organizacije zavoda ŽIC, ki je nastala po reorganizaciji ŽIC. Šlo je predvsem zato, da se ZMS strokovnih šol ŽIC, organizira v medsebojno povezano in učinkovito organizacijo. Po zgledu organiziranosti ZMS Železarnice, s katero je ZMS ŽIC najbolj povezana, so se odločili za navedeno organizacijo ki povezuje mladinske aktivne: TSS metalurške in strojne smeri, kovinarske in elektro šole in šole za specializirane metalurške poklice v konferenco ZMS ŽIC. O predlogu organiziranosti ZMS ŽIC, bodo mladi v ŽIC razpravljali, dokončno pa sprejeli na svoji letni konferenci.

Nova organizacijska povezanost učencev strokovnih šol ŽIC bo poleg tesnejše medsebojne povezanosti sodelovanja mladih v strokovnih šolah ŽIC vplivala tudi na njihovo aktivnost. J. Z.

Tekmovanje iz znanja o književnosti med ekipami dijaških domov

V domu učencev ŽIC na Jesenicah je bilo 6. marca izbirno tekmovanje za izbor ekipe za tekmovanje v znanju med dijaškimi domovi Gorenjske, ki je bilo v Kranju.

Vprašanja so zajemala književnost dvajsetega stoletja. Dijaške domove so predstavljale tričlanske ekipe, med katerimi je prvo mesto osvojila ekipa dijaškega doma Kranj z 42 točkami, druga je bila ekipa Ziri s 36 točkami, dom ŽIC Jesenice je osvojil tretje mesto z 31 točkami, četrto dijaški dom Skofja Loka in peto Bled.

Na izbirnem tekmovanju na Jesenicah sta sodelovala tudi pesnik in pisatelj Miha Klinar ter Zlato Vogrič, ki sta brala svoje pesmi. Med udeleženci tekmovanja iz doma ŽIC moramo pohvaliti Franca Sinkoviča iz tretjega letnika, Borisa Skuša in Fekonja Ivana z drugega letnika poklicne šole. Pohvala velja tudi organizatorju, ki je večer dobro izpeljal in pripravil lepe praktične nagrade.

Takih in podobnih tekmovanj v znanju bi bilo lahko še več, saj mladi želijo med seboj tekmovati in na ta način spoznavati preteklost in sedanost. P. V.

Obvestilo

Tovarniška konferenca ZM železarnice Jesenice je skupaj s tovarniškim odborom osnovne organizacije sindikata odkupila gledališko predstavo avtorja D. H. LAWRENCE

SNAHA

ki bo v gledališču T. Čufarja v petek 16. marca ob 19.30 uri.

Mladi lahko dvignejo brezplačne vstopnice pri mladinskih predstavnikih v svojih obratih.

Predsedstvo TK ZMS

Volilna in programska seja OK ZMS Jesenice 21. 3. ob 16. uri

Sklep o tem je sprejelo predsedstvo občinske konference na seji 12. 3. na predlog sekretariata predsedstva, ki je predlog utemeljil s pomanjkanjem časa za vsebinsko in organizacijsko dobro pripravljeno sejo konference. Seja konference bo 21. marca 1973 ob 16. uri v sejni dvorani skupščine občine Jesenice in bo poleg referata, poročil in ocen razpravljala še o bodočem delu ter izvedla volitve.

Na sejo konference bodo poleg delegatov iz aktivov šol, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti vabljeni še delegati mladinskih specializiranih organizacij in organizacij, društev in klubov, ki vključujejo mlade. Kot goste bo predsedstvo povabilo predstavnike družbenopolitičnih organizacij in interesnih skupnosti ter predstavnika republiške organizacije Zveze mladine. Kot enakopravni delegati bodo na konferenco vabljeni tudi študentje in granicarji.

Poleg referata predsednika konference, poročila sekretarja o delu konference, predsedstva, komisij in aktivov, poročila o sodelovanju v okviru regije, republike, medrepubliškega in mednarodnega seminarja, skupnih akcij in programske enotnosti v okviru občine, bo seja konference razpravljala še o osnovnih nalogah ZMS v občini na posameznih področjih za bodoče mandatno obdobje. Konferenca bo tudi sprejela pravila nove organiziranosti ZM v občini ter sprejela tri pravilnike občinske konference: o članarini, nagrajevanju članov občinske konference in njenih organov ter aktivov za uspešno opravljene naloge ter pravilnik o dodeljevanju sredstev aktivom ZM v krajevnih skupnostih.

Konferenca bo razpravljala tudi o finančnem poročilu za leto 1972 ter o načrtu proračuna za leto 1973.

Ena od bistvenih nalog konference bodo volitve predsedstva, predsednika in sekretarja, potrditev organizacijskega sekretarja, volitve nadzornega odbora in člana republiške konference. Sekretariat in predsedstvo sta o kandidatih za predsedstvo in posamezne izvršilne funkcije razpravljala že večkrat. Novo predsedstvo bo sestavljeno iz vseh struktur, kjer delujejo mladi, pozneje bo po dva delegata v predsedstvo izvolila še vsaka izmed štirih specializiranih konferenc.

Predsedstvo konference pričakuje, da bo seja konference dala solidne temelje in dogovore za uspešno delovanje.

Vz

Seja sekretariata TK ZM Železarne

V sredo, 7. marca je imel sekretariat TK ZM svojo redno sejo, katere se je poleg članov sekretariata udeležil tudi sekretar OK ZM Zlatko Vogrič.

Člani sekretariata so pregledali kako potekajo priprave na zbor mladih samoupravljalcev črne in barvne metalurgije. Le-ta bo v soboto 17. marca ob 10. uri v dvorani Delavskega doma pri Jelenju. Ker je to masovna delovna manifestacija predstavnikov mladine črne in barvne metalurgije, so bili člani sekretariata mnenja, da morajo biti priprave temeljite, saj bo prisotnih približno sto delegatov iz različnih krajev Slovenije.

Nadalje so člani sekretariata govorili o kadrovskem vprašanju. V. d. predsednik TK ZM Miro Ipavec je predložil program dela organizacijskega sekretarja. Program je izvirno in strokovno sestavljen, kljub temu so ga člani sekretariata še nekoliko dopolnili. Iz programa je razvidno, da je delovno mesto organizacijskega sekretarja zahtevno, da njegovo delo zahteva osem ur dnevnega dela. Člani sekretariata so bili mnenja, da se ustrezna oseba poišče takoj, ker se delovne obveznosti kopičijo. V nadaljevanju je sekretariat soglasno s kandidaturami Mira Ipavca, za sekretarja OK ZM. Kot dolgoletni aktivni delavec v ZM Železarne bo s svojim znanjem in sposobnostjo lahko veliko pripomogel k nadaljnjem razvoju ZM v obliini.

L. S.

Sestanek mladinskega aktiva v jeklovleku

V torek, 13. marca so se sestali mladi iz jeklovleka. Na sestanku aktiva so najprej poslušali poročilo predsednika, ki je poudaril, da sami kot organizacija niso delali zadosti, da pa so sode-

lovali v akcijah, ki jih je organizirala TK ZM. Bili pa so eden zmed tistih aktivov, ki so se najboljše udeleževali športni tekmovanj in so dosegli tudi nekaj dobrih rezultatov. Uspešno so sodelovali pri volitvah v samoupravne organe in sindikat obrata. Vseskozi so imeli razumevanje in podporo pri obratovodstvu in pri ostalih družbenopolitičnih organizacijah.

Poudarjeno je bilo, da mora aktiv začeti z resnim delom, saj bo predsedstvo ZM TOZD delalo na osnovi programa, ki ga sugerira baza, to je obratni MA. Zato bo obratovodstvo in družbenopolitične organizacije še naprej nudilo vso pomoč in skrbelo, da aktiv ne bo zamrl, temveč da bo program, ki si ga bodo mladi zastavili, tudi uresničen.

Vse tri družbenopolitične organizacije v obratu bodo delovale enotno in povezano. Dejali so tudi, da se prema govorijo o nagrajevanju in novatorstvu in da so tudi pre slabob obveščeni o delu TK ZM.

Sklep aktiva je bil, da skupaj s političnim aktivom sestavijo program dela, ta program pa morajo tudi dosledno izvajati.

Na koncu so izvolili še nov odbor mladinskega aktiva, za predsednika pa IVANA DEMŠARJA. Za delegate v mladinsko vodstvo TOZD so predlagali: Danico Zgonc, Antona Bevca in Janeza Ruparja.

S. L.

Železarski globus

VELIKA BRITANIJA Tudi v tej državi se nadaljuje ekspanzija električnih obločnih peči. Železarska družba British Steel Corp. namerava v Lanarkshiru zgraditi novo elektro jeklarno. Njena letna proizvodna zmogljivost bo 500.000 ton surovega jekla pri investicijskih stroških 84 milijonov dolarjev.

Samoupravni organi v preteklem tednu

32. seja odbora za dohodek in nagrajevanje

Predsednik odbora za dohodek in nagrajevanje Ludvik Kežar je sklical 32. sejo odbora v petek, 9. marca 1973, za dnevni red pa je predlagal pregled sklepov prejšnje seje, pregled doseženih osebnih dohodkov v februarju in reševanje tekočih zadev.

Pri pregledu sklepov prejšnje seje, ki ga je podal direktor sektorja za ekonomiko in organizacijo so ugotovili, da še niso izvršeni sklepi s katerim se zahteva analiza pisanja prevlekov v hladni valjarni, pisanja ur v žebjarni in sklep v zvezi z analizo stanja v šamotarni.

Ugotovili so, da oblikovana masa osebnih dohodkov ustreza doseženim rezultatom v februarju, zato so sklenili, da se v celoti izplača. Popravek na stimulacijo operativnega programa so odobrili le na plavžu zaradi nasledin in enega prodora grodlja ter v valjarni 2400 zaradi pomanjkanja butan-propana. V zvezi s tem so zahtevali naj v bodoče obrati svoje

zahteve in pripombe v zvezi z izvrševanjem operativnega programa dostavljajo sektorju za ekonomiko in organizacijo preko tehnološke priprave dela, katera mora o tem ali so vzroki objektivni ali pa subjektivni dati svoje mnenje.

V nadaljevanju seje so obravnavali tekoče zadeve in med drugim potrdili predlog kadrovskega sektorja o višini osebnega dohodka in o bonitetah delavcev zaposlenih preko sezone v počitniških domovih, vzeli so na znanje informacijo o najvišjem osebnem dohodku, obravnavali analizo pogodbenih del v minulem letu in menili, da se s pogodbenimi deli lahko nadaljuje, njihovo upadanje

pa ocenili kot pozitivno. Sklenili so, da je v zvezi s tem treba zaostri nadzor pri dvigavanju denarja na blagajni, kar pa spada v pristojnost posameznih obratovodstev. Strinjali so se s predlogom sektorja za ekonomiko in organizacijo, da je zasledovanje operativnega programa možno po dejanski in obračunski tonaži. Vzeli so na znanje informacijo sektorja za ekonomiko in organizacijo o stimulacijskemu dodatku in naročili da obrat RTA v I. polletju izravna stimulacije na višino, ki jo določa pravilnik. Na sploh pa je treba v bodoče pri priznavanju stimulacijskega dodatka bolj strokovno utemeljiti predloge za stimulacije. Na koncu so se seznanili še z informacijo kakšne primerjalne podatke posreduje služba obratom in so ji naročili, da v okviru danih možnosti poskuša najti bolj primerne oblike primerjalnih podatkov oziroma informacij, ki jih posredujejo obratom.

Sodelavec pri izdelavi modela za zobčnik v livarni

Sestanki delovnih skupin

TOZD VALJARNE

ADJUSTAŽA STEKL: delovna skupina Pristov je imela sestanek 23. februarja. Doseženi rezultati pri izpolnjevanju delovnih nalog v januarju so bili ugodni, le pri adjustiranju svitkov plan ni bil dosežen.

Kljub temu, da na liniji rezanja dva dni niso obratovali, bo plan dosežen, prav tako na Bronks škarjah. Verjetno plan ne bo dosežen pri adjustiranju svitkov za predelovalne obrate zaradi pomanjkanja vložka in v pripravi pločevine za izvoz.

Prebrali so informacijo službe za varstvo pri delu o poškodbi sodelavca Potočnika. Ugotovili so, da je na liniji rezanja nekaj delovnih mest, ki so nevarna in je potrebna večja previdnost, še pose-

bej pri nakladanju svitkov za izvoz. Sodelavci zaposleni na odpravi izdelkov menijo, da je treba poiskati ustrezen rešitev pri nakladanju pločevine za izvoz v vagone. Z disciplino ter redom in čistočo v obratu niso zadovoljni.

TOZD VZDRŽEVANJE, ENERGIJA IN TRANSPORT

STROJNE DELAVNICE — Delovna skupina na pripravi dela — George je imela sestanek 5. marca. Najprej je vodja delovne skupine tov. Antonič prebral informacijo o poškodbi v valjarni Bela. Sprejeli so sklep o obveznem nošenju čelad, da bi tako preprečili morebitne poškodbe. Opozorjeni so bili, da je treba paziti na vsa nezavarovana mesta, ki jih je treba po možnosti odpraviti. Delavce

je treba opozarjati na dosledno uporabo zaščitnih sredstev. Informirani so bili o narodni obrambi in samozaščiti. Ob koncu sestanka so razpravljali o obratni problematiki. Poudarili so, da je treba za vsa dela opravljena prek osem urnega dela izstaviti redna naročila preko George. Prav tako je treba vse rezervne dele naročiti na trojko in beležiti prek skladišča. Nadalje ugotavljajo, da nerodno odvajanje operacijskih listov pri končnem delu zavira postopek ostalih operacij in hitrejši obračun naročil. Potrebna je boljše povezava med mojstri v delavnicah in pripravo dela George, da bi dosegli večjo storilnost pri izpolnjevanju rokov. Ob prevzemu gotovih del je treba obvezno zahtevati tudi operacijski list.

VEN BELA — V sredo 4. marca je imela sestanek delovna skupina Lovše. Poklicni gasilec je govoril o ravnanju z gasilskimi aparati ter o preventivni zaščiti pred požari. Na sestanku so obravnavali pravilnik o varstvu pri delu VEN čl. 95. do 103., ki se nanašajo na VEN Bela. Pregledali so tudi sklepe, sprejete na zadnjem sestanku z obratovodjem in se pogovorili o medsebojnih odnosih ter o disciplini.

Z zadnje seje upravnega odbora ZJŽ, ki je bila na Jesenicah

Kadrovska dejavnost in gibanje . . .

(Nadalj. s 1. str.)

manjšo fluktuacijo zaposlenih.

Izobraževanje in štipendiranje

V letu 1972 je bilo za zaposlene v Železarni organiziranih 32 tečajev in seminarjev s 1311 udeleženci in 64 uvažljivih seminarjev s 1258 udeleženci. Izven Železarn je bilo poslanih na tečaje in seminarje 128 sodelavcev, 443 sodelavcev pa je lani opravilo preizkus iz varstva pri delu.

V šolskem letu 1972/73 ima Železarna 326 rednih in 217 izrednih štipendistov in sicer: 162 rednih na poklicni industrijski šoli, 48 rednih in 47 izrednih na šoli za metalurške delavce, devet izrednih na delovodski šoli, 34 rednih in 76 izrednih na tehničnih šolah, štiri redne in 72 izrednih na višjih šolah, 78 rednih in sedem izrednih na visokih šolah in šest izrednih na postdiplomskem študiju (III. stopnja).

Psihološka dejavnost

Na področju sistematične raziskovalne dejavnosti, ki ima dolgoročnejši značaj, so bile opravljene naslednje pomembnejše naloge:

- polletna in letna analiza fluktuacije,
- empirično (izkustveno) in teoretično zasledovanje dejavnosti delovnih skupin; programiranje izobraževanja za vodje delovnih skupin;
- zasnova in razvoj sistema ocenjevanje delovne uspešnosti;
- zasnova sheme za analizo in analitično oceno delovnih mest. Analiza delovnih mest v HVŽ in socialno zdravstveni službi kadrovskega sektorja;
- analiza stroškov novosprejetega delavca.

Razen tega je bilo na tem področju dela v lanskem letu opravljenih in izvedenih več manjših anket, analiz in pregledov, svetovanja pri kadrovanju, šolanju kadrov in podobno. Izvedena so bila tudi testiranja v zvezi sprejemom novih delavcev, premestitvami, selekcijami za razne tečaje, kandidatov za invalidsko komisijo, periodični pre-

gledi in drugo. V letu 1972 je bilo opravljenih 2710 takih aplikacij.

Odsotnost z dela

Skupna odsotnost z dela kaže trend postopnega zniževanja. V primerjavi z letom 1971 se je znižala za 0,12 odstotka oziroma iz 14,39 na 14,27 odstotka. Najpomembnejše je na to vplivalo zniževanje bolezenske odsotnosti z dela.

Skupna odsotnost (brez bolezenske), se je v letu 1972 povečala za 0,10, predvsem zaradi povečanja rednih letnih dopustov (0,02%). Znižala pa se je za 0,04% odsotnost zaradi izredno plačanih dopustov. Te vrste odsotnosti je v letu 1972 znašala 9,32 odstotka efektivnega delovnega časa.

Zaradi boleznih, nezgod in nege družinskih članov je bilo lani v primerjavi z letom nazaj 290 primerov več, vendar pa je bila bolniška odsotnost z dela za 5409 dni ali 0,34% manjša kot v letu 1971. Za 0,40 odstotkov se je zmanjšala bolniška odsotnost, medtem, ko se je za 0,06% povečala porodniška odsotnost.

Po stanju 31. decembra 1972 smo imeli v Železarni 302 delovna invalida in sicer 292 invalidov III. kategorije in 10 invalidov II. kategorije. Poleg tega pa je še 24 vojaških vojni in mironodobnih invalidov in 71 zaposlenih s telesnimi okvarami. Skupno je bilo ob koncu lanskega leta v Železarni zaposlenih 397 invalidnih oseb ali sedem odstotkov vseh zaposlenih.

Pomembno upadanje poškodb pri delu

V lanskem letu smo v Železarni v pogledu poškodb pri delu in na poti na delo oz. z dela, dosegli pomembno znižanje oziroma doslej najmanjši odstotek. Na povprečni stalež zaposlenih smo leta 1965 imeli 12,5% poškodb pri delu in 2,0% na poti, leta 1970, je število poškodb pri delu upadlo na 8,1% in na poti 0,5%, leta 1971 je bilo 8,3% poškodb pri delu in en odstotek na poti, lani pa smo

imeli 6,9% poškodb pri delu in 0,5% na poti. To pomeni v številkah, da je od leta 1965, ko je bilo 871 nesreč pri delu in 138 na poti, leta 1971 to število upadlo na 480 oziroma 44 in leta 1972 na 399 nesreč pri delu in 29 na poti. Odstotek poškodb pri delu na število zaposlenih je nižje kot evropsko povprečje.

Te izredne spodbudne in pomembne pozitivne premike pa nekoliko zasenči dejstvo, da smo lani imeli dva smrtna primera in štiri hujše poškodbe.

Služba v poročilu ugotavlja, da so v Železarni podane vse osnove, da se nadalje intenzivno znižujemo število poškodb. Pri tem je še zlasti pomembno, da se že intenzivneje deluje na usposabljanju in pridobivanju delovnih izkušenj vseh zaposlenih, še posebno pri mlajših delavcih. Seveda pa je pri tem tudi potrebno, da vsi v podjetju spoznamo, da je varstvo pri delu sestavni in neločljivi del vseh procesov dela.

Stanovanjska problematika

Lansko leto je bilo v Železarni rešenih 180 prosilcev za stanovanje in sicer 105 prosilcev z dodelitvijo novih stanovanj in 75 s kombinacijami. Poleg tega je bilo rešenih (obračunani, prenos stanovanjske pravice in zamenjave) še 96 prosilcev ali skupno je bilo v letu 1972 rešenih 276 stanovanjskih vlog.

S tem pa se bistveno število vlog za rešitev stanovanjskega vprašanja ni zmanjšalo. Ob zaključku lanskega leta je bilo 619 vloženih prošelj za rešitev stanovanjskega vprašanja (dodelitev ali zamenjavo), od tega kar 254 vloženih v letu 1972.

V letu 1972 je bilo sklenjenih pogodb za 191 novih stanovanj, od tega je bilo 105 že dodeljenih, ostala pa bodo vseljiva v letu 1973. Zaradi dotrajanosti in neprimernosti pa je bilo lani 14 stanovanjskih enot porušenih. Sto kandidatov je na razpis prejelo 2.910.000 dinarjev posojila za gradnjo individualnih hiš.

63. seja upravnega odbora ZJŽ

Ceno jekla uskladiti s cenami na tujih tržiščih

V petek, 9. marca, je bila na Jesenicah 63. seja upravnega odbora Združenja jugoslovanskih železarn. V zvezi s poročili strokovnih odborov združenja o aktualni problematiki, ki je bila obravnavana med obema sejama, so predvsem v zvezi s poročilom ekonomskega odbora največ govorili o vprašanju nelikvidnosti, pomanjkanju obratnih sredstev in o vprašanju prilagajanja cen jekla dosledni uporabi mehanizma, ki ga je sprejel leta 1970 zvezni izvršni svet. S tem odlokom je namreč predvideno, da domače cene jekla vsakih šest mesecev usklajujejo z inozemskimi cenami.

Vsa ta prizadevanja so usmerjena predvsem v to, da se zaščiti ekonomski položaj črne metalurgije. Ker je jugoslovanska črna metalurgija še vedno v veliki odvisnosti od uvoza surovin in reprodukcijskega materiala iz zahoda po višjih cenah, so zahteve po usklajevanju cen izključno v interesu zaščite ekonomskega položaja črne metalurgije, kar bo omogočilo formiranje večje akumulacije in sodelazbo v načrtovanem razvoju razširjene reprodukcije. Letos v jugoslovanskem železarstvu predvidevajo, da bo zaradi podražitev surovin, reprodukcijskega materiala in drugih uslug, kar za 800 milj. manj dohodka. To pa bi brez korekcije cen jekla, lahko imelo zelo negativne posledice, še toliko bolj, ker je v železarstvu tudi izredno težak položaj zaradi pomanjkanja obratnih sredstev. Situacijo poslabšuje še dolgotrajno kupcev v višini 2,5 milijarde dinarjev in dejstvo, da bo železarstvo moralo na račun starih dajatev začasno odpisati 200 milijonov dinarjev.

Letos in prihodnje leto predvidevajo tudi večje težave v preskrbi s surovinami in polizdelki. Še vedno je namreč potrebno uvoziti 850.000

ton polizdelkov, 350.000 ton starega železa in milijon ton jekla. To pa je seveda le predvidevanje in je še vprašanje, če bo mogoče vse predvidene količine tudi realizirati. Ob tem vprašanju so govorili tudi o bodočem sodelovanju s SEV in ugotovili, da v državah SEV vedno bolj ponujajo končne izdelke, razen tega pa je bilo poudarjeno, da je v poslovanju z zunanjim svetom premalo sodelovanja in usklajenosti med posameznimi jugoslovanskimi železarnami.

V razpravi je bilo tudi rečeno, da se ne bo mogoče vedno zanašati na tolikšen uvoz surovin in polizdelkov ter da bo treba bolj dosledno uresničevati razvojni načrt lastnega razvoja bazične industrije. Razen tega pa bo potrebna tudi večja skrb pri zbiranju domačega odpadnega železa, ker je še vrsta neizkoriščenih možnosti, pri čemer pa bo potrebno tudi večje sodelovanje med železarnami in boljši medsebojni odnos.

O vseh obravnavanih problemih je Združenje jugoslovanskih železarn poslalo februarja letos tudi obsežno pismeno informacijo zveznemu izvršnemu svetu.

Redna skupščina občinske zveze društva inženirjev in tehnikov

Danes, 16. marca, ob 18. uri bo v zgornjih prostorih Kazine na Jesenicah redna skupščina občinske zveze društev inženirjev in tehnikov. Poleg poročil in razprave bodo izvolili tudi novi odbor zveze. Delo zveze je iz leta v leto bolj opazno na različnih pod-

ročjih družbene aktivnosti in polnoštevilna udeležba bo najlepše priznanje dosedanjemu delu. Razen tega pa bo aktivna prisotnost čim večjega števila inženirjev in tehnikov tudi jamstvo za uspešno delo zveze in društev v prihodnjem obdobju.

Popravek

V zadnji, deseti številki Železarja, je v sestavku PROIZVODNI NACRT IN VLOŽNI MATERIAL prišlo do hudih napak, ki jih s tem dopolnilom popravljamo in se oprostamo avtorju in bralcem.

Na sedmi strani bi se pravilno moral glasiti stavek, ki se začne v osmi vrsti prve kolone: To število ob upoštevanju poprečnega izpleta ustreza 43.500 tonam (ne: »54.500«) surovega jekla, ki ga bo morala prevladati bluming valjarna. V drugi koloni v 29. vrsti, bi moralo biti pravilno 3000 ton doma pripravljenih slabov... (ne: »300 ton«).

V sestavku PRVI KOKS IZ KOKSARNE V OSTERFELDU pa bi se v drugem odstavku stavek, ki se začne v deveti vrsti moral glasiti: Zmogljivost 96 peči je 5000 ton (ne: »500 ton«) koksa na dan, za potrebe jeseniške železarn, bi zadostovala proizvodnja teh peči za dobrih 14 dni (ne več kot teden dni).

Uredništvo Železarja

Seja odbora osnovne organizacije sindikata TOZD talilnice

Predsednik novoizvoljenega odbora osnovne organizacije sindikata TOZD talilnice je sklical sejo v petek 2. marca. Najprej so imenovali pet komisij. Predsednik komisije za družbeno ekonomsko vprašanja bo Alojz Brgant s plavža, predsednik komisije za organizacijska in kadrovska vprašanja bo Mato Panič iz elektrojeklarne, komisijo za socialna vprašanja in pritožbe bo vodil dipl. inž. Miloš Piščanec, komisijo za

šport in rekreacijo Anton Avber iz livarne ter Vinko Pfeifer iz šamotarne, komisijo za izobraževanje in kulturo. Predsednik tov. Ščerbič je obrazložil pomen TOZD ter ustavitev odborov osnovnih organizacij sindikata. Da bi odredene naloge čimbolje opravili je predlagal program dela, ki vsebuje pet poglavij.

Najprej so našteje naloge, ki jih bo treba izpolnjevati pri uveljavljanju ustavnih dopolnil. V tem delu progra-

ma je rečeno, da imajo delovne skupine posebno mesto in vlogo pri uveljavljanju ustavnih dopolnil. Upravljanje in razpolaganje z dohodki ter z proizvodnimi sredstvi delovnim skupinam zagotavlja, da bodo lahko uresničena politična in gospodarska oblast. Po dosedanjih izkušnjah imajo delovne skupine obliko samoupravnega delovanja, ki omogoča ustrezno obveščeno ter večji nadzor in vpliv delavcev na odločanje o gospodarjenju v obratu in TOZD kot celoti. Sindikalna organizacija v TOZD se mora zavzemati za medsebojne odnose v obratih, TOZD in Železarni. Sproti mora zasledovati izpolnjevanje sklepov sprejetih na sejah komisij in odborov. Nadalje mora sindikalna organizacija spremljati prikazovanje gospodarjenja v obratih in TOZD analizirati samoupravljanje v delovnih skupinah, vse do delavskega sveta, ter vzgajati člane kolektiva, da bodo brez bojazni lahko še več povedali in sodelovali pri odločanju.

Posebno poglavje v programu dela je namenjeno stabilizaciji gospodarstva. Zlasti je poudarjena racionalizacija o obratu, izboljšanje tehnološke in delovne discipline, izpolnjevanje nalog v vseh obratih TOZD, varčevanje z reprodukcijskim materialom, ter izkoriščanje delovnega in obratovalnega časa. Poročila direktorja TOZD je treba obravnavati na vseh sejah odbora, da bi bili seznanjeni z gospodarjenjem v obratih in TOZD. Četrtno leto bo treba razpravljati o uspehih in neuspehih v TOZD.

Predzadnje poglavje sprejete programa je namenjeno delitvi dohodka. Na prvem mestu je nagajevanje po delu, sindikalna organizacija pa mora sproti spremljati dogajanja v nagajevanju v obratih v TOZD in Železarni. Osebnih dohodkov je treba primerjati z ostalimi temeljnimi organizacijami združenega dela. Zadnje poglavje se nanaša na družbeni standard. Precej pozornosti so posvetili stanovanjski problematiki, to je delitvi stanovanj, gradnji stanovanj, razpisom in kriterijem za odobravanje kreditov za gradnjo stanovanj. Precej pozornosti so namenili rekreacijski dejavnosti ter kulturno-prosvetni dejavnosti. V tem delu programa je zajeta tudi pomoč članom sindikata ob boleznih in nesrečah, regresi za počitniške domove ter življenjski stroški zaposlenih. Tu so še naloge pri priznavanju beneficirane delovnega staža ter s področja socialne in delovne varnosti.

Program dela, ki ga je odbor posredoval predsednik tov. Ščerbič je bil sprejet s pripombo, da naj bo osnovni organizaciji sindikata TOZD talilnice kot napotilo za delo v prihodnji mandatni dobi.

● obrambna vzgoja ● obrambna vzgoja ●

Takoj ko opazimo svetlobni blisk jedrske eksplozije, se moramo ne glede na kraj in položaj, v katerem smo, obrniti proč od ognjene krogle, se vreči na tla in zavarovati nepokrite dele telesa (roke, obraz in tilnik) pred toplotnim sevanjem. Roke zavarujemo tako, da jih potisnemo v rokave in položimo, ko ležimo, pod prsi. Tilnik zavarujemo z ovrtnikom obleke, obraz pa tako, da ga obrnemo proti zemlji.

Če nas jedrska eksplozija ujame v bližini objekta, potem se skrijemo zanj, vsak predmet, vsaka nepropustna pregrada nas popolnoma zavaruje pred svetlobno-toplotnim učinkom. Za zaščito nam pridejo prav vdolbine in jarki ob cestah, zidovi, drevje, gozd, hribček ipd.

Vedeti moramo, da nas pred svetlobno-toplotnim sevanjem varuje tudi navadna obleka, čeprav so v zaščitnih možnostih razlike. Tako nas na primer bolje varuje udobna obleka svetle barve kakor pa tesna in temna; bolje nas varuje tudi volnena kot bombažna obleka.

Poleg opeklin na koži lahko toplotno sevanje zaradi jedrske eksplozije povzroči tudi poškodbe na očeh (opekline na vekah in mrežnici).

Ponoči lahko dobimo opekline mrežnice na razmeroma večjih razdaljah od središča eksplozije, ker so zenice ponoči bolj razširjene in prepuščajo cca 50 do 60 % več svetlobe kot podnevi.

Zaščita pred jedrskim sevanjem

Zaščitni položaj na odprtem prostoru v trenutku jedrske eksplozije

Aktiv družbeno-političnih organizacij Železarne

V četrtek 8. marca se je sestal aktiv družbenopolitičnih organizacij Železarne, na katerem so obravnavali osnutek temeljnega samoupravnega sporazuma.

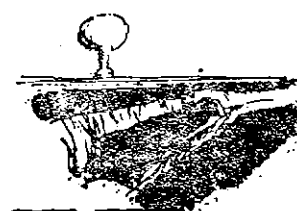
Nekaj uvodnih misli je prisotnim posredoval član delovne grupe oziroma odbora za uveljavljanje ustavnih dopolnil Dante Jasnič. V vsestranski in kritični razpravi so ugotovili, da je delovna grupa opravila obsežno delo, ki naj dobi mesto in oceno v kolektivu. Aktiv družbenopolitičnih organizacij je na četrtkovem sestanku sprejel in posredoval odboru za uveljavljanje ustavnih dopolnil naslednje pripombe s predlogom, da jih upošteva.

Aktiv družbenopolitičnih organizacij ugotavlja, da je temeljni samoupravni sporazum pripravljen tako, da ga odbor lahko posreduje v javno razpravo kolektivu. Še pred začetkom javne razprave je treba o osnutku temeljnega samoupravnega sporazuma informirati vse strukture v Železarni, to je šefe delovnih enot, obratovodje, vodje delovnih skupin in druge samoupravne strukture ter družbenopolitične predstavnike.

Med javno razpravo mora odbor sproti odgovarjati na postavljena vprašanja na sestankih delovnih skupin ali posameznikov in sicer prek Železarja, radia Jesenice ali prek posebnih informacij.

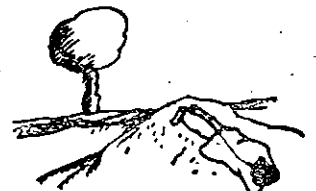
Nadalje aktiv družbenopolitičnih organizacij predlaga, naj bi tudi skupne službe imele v sporazumu status temeljne organizacije združenega dela. Po možnosti naj bi to spremembo vnesli v osnutek sporazuma še pred začetkom javne razprave. Odbor naj za javno razpravo pripravi tudi obrazložitev izhodišč sporazuma in povzetek vsebine po poglavjih.

Aktiv družbenopolitičnih organizacij pripisuje javni razpravi o temeljnem samoupravnem sporazumu velik pomen in zato pričakuje, da bo razprava živahna, izčrpna in učinkovita. Aktiv meni, da bo postavljenih precej vprašanj, na katera bo potrbeno dati ustrezne odgovore, da bodo razumljivi vsem članom naše delovne skupnosti.

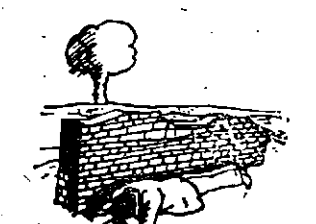
a) Jarek, kanal ali rov varujejo pred udarnim in svetlobno-toplotnim učinkom jedrske eksplozije.

b) Na odprtem prostoru vas nekoliko zavarujejo tudi majhne vzpetine, če se skrijete tako, kakor kaže slika.

c) Če je poleg vas cestni prepust, se boste najbolje zavarovali, če boste pihitili vanj in se ulegli.

d) Vsak zid iz kamna, opeke ali česar koli drugega vas prav tako zelo uspešno obvaruje pred učinkom jedrske eksplozije.

Ivan Jan

Dražgoška republika

Odlomek iz knjige Dražgoška bitka 12

Nenadoma so tik pod njihovi, Bičkovimi položaji, opazili še v belo oblečene smučarje, ki so se odtrgali iz megle. Udarili so jim v bok. Le stežka bi jih opazili, a so jih izdajale smuči in streljanje. Bila jih je dolga kolona, več kot sto... To je bil nevaren poskus, kajti vse je kazalo, da so jim hoteli priti ne-le v bok, temveč tudi za hrbet. Če se megla prav tedaj ne bi razkadila, bi bili hudo nevarni... Biček je težko čakal na pomoč, za katero je z vso gotovostjo vedel, da pride.

A čakati nanjo ni smel, kajti smučarji so bili tu in streljanje je bilo zelo gosto. Dobro, da je računal že prej, kako nevarni so boki in je tako razporedil tudi borce. Vod je tako imel pregled na obe strani vijugastega grebena nad Dražgošami. Z daljnogledom je opazoval spremembe na vseh straneh in še dosti zgodaj opazil napadalno kolono smučarjev...

Medtem pa so od spodaj nenehno pritiskali nemški pehotni oddelki. Zdaj je bilo

povsem jasno, da hočejo najprej zavzeti to dominantno točko, kar je pomenilo, da so jo oboji ocenili kot ključ obrambe. Visok sneg pa je naredil svoje in tudi megla je pripomogla k temu: nemški smučarji so prismočali malo preniško. Znašli so se prav pred Bičkovimi puškami.

Prav v tem je prihitela tja tudi Tončkova desetina. Zdaj se je zgodilo nekaj, kar se je le malokrat. Ko so Nemci udarili na Bičkov vod, se je z druge strani pojavila partizanska pomoč. Nemci so bili presenečeni: prišli so v križni ogenj Bičkovega voda in Tončkove skupine. In četudi jih je bilo več kot partizanov, so se morali naglo umikati. Velik del te skupine pa je obležal na kotanjastem in zasneženem hribu pod skalo Jelenca. Partizani so imeli cilj blizu. Streljali so v klobčič zbeganih teles. Biček in Dežman pravita, da česa takega nista doživela nikoli več!

Ostalo nemško pehoto so medtem oficirji s pištolami priganjali navzgor, da bi vsaj

odvlekli ubite in ranjene. Tako so Dražgoše za Nemce, ki so streljali tudi s topovi, postale resnična fronta.

Tončkova desetina pa ni mogla več ostati pri Bičkovih: vrnila se je spet k štabu, ki je večkrat potreboval to majhno rezervo za različne in nagle intervencije. (Franc Biček, Škofja Loka, pismena izjava jeseni 1959, arhiv Pokraj. muzeja Kranj, fasc. 12 do 13.)

Ugled Bičkovega voda in Tončkove skupine je še ta dan močno porasel, kajti to je bil izjemen vojaški uspeh.

Nemci so še vedno napadali in pošiljali v boj nove enote. Niso pritiskali samo na levo krilo, kjer je bil Biček, temveč so skušali omajati in zlomiti partizanski odpor na vsej črti. Vse do mraka so se Nemci brez koristi zaganjali v dražgoško obrambo.

Na položajih Bernardove čete, pri cerkvi in zahodno od nje, prvega dne bojev nemški pritisk ni bil kdove kako hud. Napadalci so vse bolj silili na Peči, kjer je bila Jeseniška četa in štab ter proti dvignjenim Jelenščam. (Janez Lušina, Dražgoše, ustna izpoved jeseni 1959, Franc Kavčič, pisani spomini jeseni 1959, arhiv Pokraj. muzeja Kranj, fasc. 12-13, Ivan Bertonec, prav tako.)

Med tistimi, ki so bili na položajih na Pečeh, je bil tudi Cvetko Novak iz rašiškega voda, ki takole pripoveduje o začetku dražgoških bojev:

...Ko so se Nemci vzpenjali proti nam, smo doživljali dolge in vznemirljive trenutke. Bilo je tisto grozeče zatišje, po katerem se razdiv-

ja vihar... V začetku so Nemci nekaj obračunavali med seboj... Šele kasneje smo vzedeli, da Luksemburžani niso hoteli v boj pred ostalimi nemškimi enotami, kakor so od njih zahtevali oficirji. Pri tem so uporabili celo orožje. Zato kasneje Luksemburžanov niso več uporabljali za spopad z gorenskimi partizani.

Šele ko so med seboj obračunali, so se Nemci zagnali proti nam. Kamor si pogledal, povsod je gomazelo, toliko jih je sodelovalo pri napadu.

Čez čas smo jih opazili čisto blizu naših položajev, tik pod prvimi hišami in pod žičnico... Pustili smo jih priti zelo blizu, na petdeset metrov in še manj! Bili so nam tako blizu, da bi jih mogli zadeti s kamni. Takrat smo začeli streljati. Priznam, da sem pred Nemci čutil spoštovanje. Zato mi je tembolj igralo srce, ko sem videl, kako jih kosimo. Dotlej Nemcev še nismo videli bežati, zdaj, v Dražgošah, sem že prvi dan bojev to doživel! Nekaj nepozabnega je bilo to. Umikali so se pred našimi streli in vlačili s seboj svoje ubite in ranjene. Da pa bi mi za-plenili kaj prida orožja, ne bi mogel reči, ker so vse ubite skrbno in za vsako ceno spravili iz našega dosega. Enega smo našli šele drugi dan. Ob tej priložnosti sem prišel do lepo izrezljane pipe, na kateri je bila mrtvaška glava. Kasneje sem jo podaril komandantu odreda Stanku Starcu - Fazanu, ki mi je na Polhogradski grmadi rešil življenje, ko me je

spravil izpod snežnega plazu...

Nemci so napadali silovito. Poganjali so se iz juriša v juriš. Niso gledali na žrtve! Včasih so padli služili za kritje tistim, ki so prihajali za njimi. Toda Dražgoše in tisti bregovi so bili kot ustvarjeni za obrambo! (Cvetko Novak, pisani spomini januarja 1960, arhiv Pokraj. muzeja Kranj, fasc. 12-13).

Cvetko Novak in drugi dražgoški borci, prav tako pa tudi domačini iz Češnjice, Rudnega in Dražgoš o protihitlerjevsko nastrojenih Luksemburžanih vedo povedati, da partizanov niso hoteli napadati. O tem še ni izrečena zadnja beseda, a ob tej priložnosti Stane Šinkovec, ki je bil tedaj sekretar skoja v Kranju pripoveduje:

»Največ Luksemburžanov je bilo v Škofji Loki. Po pripovedovanju pokojnega sekretarja skoja za Gorenjsko Staneta Zagarja ml. se spominjam, da so z Luksemburžani posredno vzdrževali zveze in da so partizanom včasih sporočili, kam bodo šli hajkat.

Pri napadu v Dražgošah je moralo sodelovati okoli 250 Luksemburžanov, ki pa so se uprli že prvi dan. Niso hoteli v napad proti partizanom in odvrgli so celo orožje. Zaradi tega jih je policijsko po-veljstvo, kakor vse kaže, pobilo kar okoli 40, ostale pa so razorožili in jih odpeljali v taborišče.

To vemo zaradi naslednjega:

Med aretiranimi, bilo je v začetku 1942. leta v Kranju sem bil tudi jaz in še vrsto

mladih. Ju znaš zloglas in tam na Luksemburžane prej Goren zvede a nas, kmalu vezali

Luksemburži They mobiliza policije s ka no pam, je med On pove da odpe s Če je lo v Sen Innst k. Ta zahte da p ju. i embur odgo ji, da da s poti dr ne b borili

To bil pr so p razpos tabo n. Al z njm eč dr delje. Dach neka o zan posej odra ksen žanov Albe neys j domo pklice nalog efa p vojno regan. rojaki je rec. j so znaš i trij gov n nju skit b. Tar razdi i p pove la ist sovo do no slični zoro zdej jate o in staj. To r val rt Ti nju nro za au v leta. 1942

Od proti kaza di p in v chau

Mitja Košir

V strminah Copovega stebra

2

Lepa doživetja so takile potki v gorah, ko se človek predaja svojim najskritejšim mislim, za katere v dolinskem vrvežu nima časa. V takih trenutkih pa postane del narave, vtopi se vanjo in tudi ona sama preide vanj. Ne pozabni so taki trenutki popolne sreče, ki pa nikdar ne trajajo dolgo. In tudi ne smejo, ker bi lahko kaj hitro postali navada, plitki in brez vrednosti. Tako pa je človek skozi dolga stoletja neprestano iskal in še vedno išče srečo, ki jo pozna le toliko, da sploh ve kaj išče.

Nismo še na vrhu stene, zato moramo naprej na trdo delo med previse. Še zadnji raztežaji nas čakajo, ki pa so tudi najtežji. Škoda, da ni megle, saj nam je Joža pravil, da se je prav tu nekje kar nanjo uprl, ker je bila stena le prestrma. Tine in Jožica sta že preko prečnice in vpijeta nekaj za robom,

ko se začnem v vsej svoji »pomembnosti« počasi pomikati od klina do klina v levo. Še kar dobro napredujem, toda nekje sredi raztežaja naredim neodpustno napako, narobe vpnem vrh in trenje se stoddstotno poveča. S težavo vlečem vrh skozi vponke in končno sem pri ključnem mestu. Treba je prestopiti iz previsa na drobno poličko na levi. Ze se primam z rokami visoko nad glavo, z levo nogo stopim na polico in tudi desno počasi prestavim k levi, ter tako obvisim popolnoma na rokah. Sedaj pride še najvažnejše, z rokami se moram potegniti navzgor, toda prav sedaj vrh noče nikamor. Preklinjam v izrednem slogu, kar je za moja leta presenetljivo, vlečem na vso moč, pa nič. Prsti mi popuščajo in kar naenkrat se stena in dolina zasučeta navzgor in naredita preval zo-

pet nazaj. Vse je tako kot prej, le jaz nekaj metrov pod polico visim na vrvi. Padel sem na hrbet in Lojze mi pove, da sem naredil čudovito salto. Dostj mi je tega vise-nja in ves ihtav in togoten le splezam na tisto nesrečno polico, kjer potem varujem Lojza. Od tu naprej pa do roba stene res ni več daleč in kaj hitro se v družbi s prvo navezo povzpne mo po lahkem delu Stene na njen rob, kjer nas obsije z rožnatimi žarki zahajajoče sonce. Za sebe lahko zapišem, da sem bil takrat neizmerno srečen. Iskal sem in našel, kje mi je mesto. V strmih stenah gora, ki jim bom nekoč bolj dorasel, kot danes. Sedaj vem, da sem imel že takrat prav. Tisti vzpon pred 10. leti, je bil odločilen in velik smerokaz za moje nadaljnje alpinistično udejstvovanje.

Črni graben

Do kakšnih odločitev pripelje življenje človeka. Malokdo se pravilno odloči. Jaz še danes ne vem, če sem ravnal prav, ko sem bil na razpotju, šola ali plezanje. Odločil sem se seveda za plezanje in še danes moram popravljati tisto mladostno zaletenost. Saj sem šel v šolo, toda z največjo mujo sem končal poklicno šolanje in se potem zaposlil v železarni. Toda pustimo zdaj to in se povrnimo nazaj v čase počitnic po končanem osmem razredu osemletke. Takrat sem imel čudovitega prijatelja in soplezalca Klavdija, enega naših najvidnejših alpinistov, ki ima tudi veliko zaslug, da sem srečno preстал tista leta, nevarna leta mojega alpinističnega življenja.

Veliko sva bila takrat v Vratih in se klatila po raznih smereh Triglavske stene, velik cilj pa nama je predstavljala šele enkrat ponovljena Peternešova smer. Ogledovala sva jo od vseh strani in se končno neko jutro odločila, da greva, pa naj bo kar hoče. Tisto poletje sva bila dobro pripravljena in če naju takrat ne bi presenetila nevihta, bi

verjetno imela smer v žepu, tako pa sva se žalostna po vrveh spustila pod steno. Slabe volje sva se vrnila v Vrata, kjer sva naletela na Uroša, ki naju je začel navduševati nad še nepreplezanim spodnjim delom Črnega grabna in naju tudi dokončno navdušil.

Že naslednjo nedeljo sva vztrajno tiščala najini koleši navzgor čez Kreda in potem odkolesarila naprej do Aljaževega doma, kjer sva potem še dolgo pod večer sedela na klopi in si ogledovala »najino« smer, ter se v mislih že spopadala s težavami Črnega grabna. Čudni so tisti občutki, ko so človek odpravljaja nekam, kjer pred njim ni uspel še nihče. Spravila sva se spat in počasi so se začeli med jasne misli mešati prividi in polsnu je sledil trden spanec. Jutro je kot vedno prišlo prezgodaj in treba je bilo odriniti na neznano pot. Skrotje pod steno je bilo hitro za nama in že sva se navezovala na prostrani polici pri vstopu. Priznam, da mi pri srcu ni bilo ravno lahko, ko sem se oziral navzgor v strme, od vode izlizane plati,

prek oterjih priš kaks se je trgali steno ot ve tokra kazal no dš šek z roki. Br sva vedov ga m čnega znaš a p plate i so nade ale v Le pi sva skop razčl do strel desno kotu jedo je v lažji t, kc ocen iz na speki Sloi da p rehod le o popc z ve čas; danes ama man alo. I mud a tis steno dan sva odloč pod no. I si ob bila, ložni prid izkus zare: Dne so n se je trajr bim tenc sen, a s

mladi. Junija smo se znašli v zloglasnem Dachauu in tam smo naleteli tudi na Luksemburžane, ki so bili poprej v Gorenjskem. Ko so zvedeli, da nas, smo z njimi kmalu navezali stike.

Luksemburžan Albert Theys je bil mobiliziran v nemško policijo, s katerim se osebno poznam, je bil že eden izmed nas. On mi je pozneje povedal, da so razorožene odpeljali v Češnjice in škofje Lovro Sentvid in dalje v Innsbruck. Tam so od njih zahtevali, da prisežejo Hitlerju. Luksemburžani pa so jim odgovorili, da niso Nemci, in da se proti drugim narodom ne borijo za Hitlerja.

To mi bil pravi upor, zato so jih razposlali po raznih taboriščih. Albert Theys in z njimi še drugih, je bil do deljen v Dachau. Ob tem je nekaj zanimivega, kar še posebej odraža odpor Luksemburžanov proti nacizmu. Albert Theys je bil že poprej doma oklicen policist. Po naloga čefa policije je pred vojno reganjal in aretiriral rojake, ki je bil španski borec. Sedaj so se v Dachauu znašli trije: policist, njegov španjski rojak — španski borec. Tam so postali nerazdružljivi prijatelji. Vse je povezovala ista narodnost in sovražnost do nacizma. Čeravno so različnih političnih nazorov, zdaj goje toplo prijateljstvo in se pogosto sestajajo. To mi je pripovedoval Albert Theys na zasedanju mednarodnega komiteja za Dachau v Münchnu 1965. leta.

Odproti nacizmu so pokazali pod Dražgošami in v Dachauu, kjer so bili

poleg drugih zaprti tudi nemški protinacisti. Le-ti pa do našega prihoda tja niso nič vedeli o naši državi, še manj pa o našem boju proti nacizmu. Šele mi smo jim začeli razlagati, kaj se godi pri nas, Luksemburžani pa so nam pri tem pojasnjevanju pomagali.

Natančnejši podatki o Luksemburžanih v dražgoškem boju sicer še niso znani, a ob tem poudarjam, da je boj proti nacizmu odkril želje in težnje tako majhnih narodov kot sta luksemburški in slovenski.

V svetu in tudi med seboj nismo bili znani, zblizal pa nas je skupni boj. Zaradi odpora proti nacizmu smo se srečali v taborišču smrti, ker smo fašizem pravilno in zgodaj ocenili kot smrtnega sovražnika človeštva.

Že 1941/42 smo delovali proti nacizmu, ko o antifašistih drugih evropskih dežel še ni bilo nič slišati. (Inž. Stane Sinkovec, Kranj, ustna izjava, september 1971.)

Vrnimo se spet na dražgoška pobočja, kjer je bil med drugimi borci tudi pomočnik mitraljeza Karel Kravcar iz Trčiča. Ležal je blizu Sokolskega doma. Takole pravi:

... Že ko so Nemci začeli napadati, je Jože Gregorčič neprestano hodil po položajih ter nas opozarjal in hrabil. Posebno tam, kjer so Nemci najbolj pritiskali. Na našem odseku ni bilo take nevarnosti, ker je bil svet strm in so Nemci po visokem snegu le s težavo lezli navzgor. Ukaz je bil, da je treba z municijo zelo varčevati in da ne smemo streljati v prazno!

vedno nisva nič opravila v Črnem grabnu. Neke septembrske nedelje pa se nama je srečala nasmehnila. Zvezde so nagajivo mežikale z jasnega neba, ko sva poganjala kolesi po cesti proti Aljaževemu domu, ki je že sameval med pozlatenimi bukovinami gozdovi. Nič več ni hrup veselih planincev motil božanske tišine in ta mir je blagodejno vplival na redke goste. V jedilnici so sedeli le plezalci in se mirno pogovarjali o svojih načrtih, midva s Klavdijem pa sva jo kmalu pobrala v posteljo, ker naju je čakal naporen dan. Nikoli nisem bil in tudi ne bom prijatelj zgodnjega vstajanja in tudi tisto jutro sem godrnjal nekaj o bedakih, ki sredi noči rinejo iz toplih postelj, ko pa sva stopila v hladno porajajočo se jesensko jutro je bilo vse pozabljeno in popolnoma zbučen sem jo pobral za Klavdijem. Kolikokrat sva že hodila po tej poti, pa nama vedno nudi kaj posebnega, novega. Cilj ni nikdar enak in kot cilji, so tudi drugi občutki, ki prevzamejo človeka, ko se vzpenja proti steni, tako ogromni, kot je Triglavska. Tudi najpogumnejši spoštljivo sklonijo glavo pred njo.

Morda ima gospod prav? In naposled je tudi njemu vseeno, kje bo stanoval. Glavno je, da ima streho nad glavo in mir, kjer se bo lahko učil. Tudi delo, s katerim bo plačeval stanovanje, ga ne skrbi. Dan je vendar dolg in bo lahko našel čas za vse: za delo, za učenje, za počitek. Ko bi bil gotov, da bo še danes našel gospoda Sedeja (to ime si je zlahka zapomnil, ker je enako priimku znanega in slovensko zavednega goriškega škofa) in da mu bo ta gospod res šel na roko in mu sposloval hrano v zavetišču, bi se sedaj ne držal tako klavarno in bi z vedrim obrazom poslušal gospoda Aleša. Tako pa je zaskrbljen, v resnici zaskrbljen...

»No, sedaj pojdi po svoje stvari in se ne zamujaj preveč!« konča gospod Aleš in najbrž misli, ko mu reče, naj gre po svoje stvari, da ima pri stricu potovalno košaro in ne samo te obleke, ki jo ima na sebi in da pravzaprav vse, kar ima, nosi s seboj.

Tako pravi Žef gospodu, gospod pa se zahihita.

»Potlej si kakor Diogenes.«

»Kdo?« se Žef nehote začudi in vpraša naglas.

Gospod ne odgovori, marveč pravi samo, da je tisti človek živel v sodu, pa je bil modrijan in ne kak neuk vajenec.

»Sicer pa so vsi modrijani nekoliko čez les. Veli-ko vedo o življenju, a ne znajo živeti. Bolje sit hlapec kakor lačen modrijan! To je nauk, po katerem naj se pameten človek ravna!«

Pa ne da ga gospod primerja z neznanim modrijanom, ker najbrž ve, da je lačen in da ima v želodcu samo nekakšno črno vodo, ki mu jo je zjutraj dala stričeva žena in jo imenovala kavo, kakor da bi po nemarnem imenovala božje ime.

»Torej nisi prinesel ničesar s seboj? Potem ti ni

treba iti nikamor in bi se lahko česa lotil,« pravi gospod in guba čelo, da mu gube tezejo v plešo.

»Pač, v mesto bi moral; na magistrat...«

»Da, seveda! A veš, kje je to?« vpraša gospod in mu pove, da mu ga ne bo treba zopet reševati s policije.

Toda Žef ceste do magistrata vseeno ne najde in mora zopet vpraševati ljudi.

Ko vpraša prvega, se boji, da se bo ponovilo, kar je doživel davi na ulicah pri iskanju poti do tovarne, a ima srečo. Ljudje so zdaj bolj uslužni, zato pa ima težave pri vratarju, dokler ne pove koga išče.

»Si Primorec?« ga vprašuje vratar.

Žef pomisli, ali bi priznal ali ne. Boji se, da bi ga vratar nahrulil tako kakor tisti oguljeni »frakar«, zaradi katerega se je zapletel s policijo, ker ni vedel, da je »kifeljca« posmehljivka, in mislil, da je policajev priimek. Ne, tiste oguljene zadnjice, ki se je odsvetlikala kakor črna marmorna plošča med vrvež, najbrž ne bo nikoli pozabil.

Toda vratar si sam odgovori.

»Seveda si! Po govoriti bi lahko uganil, da si naš.«

»Ste vi Primovec?« se Žef razveseli.

»Ma, jasno! Kaj pa naj bi bil?«

Zdaj mu je pot do gospoda Sedeja odprta.

Gospod Sedej je pravi človek, pravi rojak. Ko zve, kako je z Žefom mu napiše priporočilo.

Enkrat dnevno se bo lahko brezplačno hranil v zavetišču svetega Jožefa ves čas, dokler se ne bo izučil za vajenca in zaslužil toliko, da si bo lahko hrano plačeval sam.

»Zdaj sem na konju!«

Žef ne pomisli, da ga enkratni dnevni obrok hrane ne bo nasitil.

Ko se vrne domov (tako pravi sedaj hlevski izbi), spozna kočijaža.

»Ti boš torej moj pomočnik,« so prve, ne preveč prijazne kočijaževe besede.

»Pomočnik?« Žef začudeno pogleda starca (da, starca, saj je kočijaževo telo že upognjeno, usta brezzoba, koža zgubana in ne preveč skrbno obrta,

lasje siv, a v nasprotju s popolnoma plešastim gospodom gosti in kodrasti).

»Ja, pomočnik,« se stari kočijaž posmehljivo hahlja in gleda Žefa s strani navzgor. »Gospodar je tako rekel in zato me boš moral ubogati! Najprej bova odtrgnila in skrtčila konja! V eni uri mora biti nared, ker bom gospoda odpeljal s kočijo v mesto, na postajo, po milostljivo, ki se bo z večernim vlakom vrnila z morja.«

Starec govori z zamolklim, bolnim glasom, kakor da ga muči naduha.

»Kar lepo zavijaj rokave! Ne misli, da boš pri gospodu lenaril!«

»No, prav,« Žef uboga kočijaža, ker bi ga rad povprašal kaj več o zavetišču svetega Jožefa, kjer se bo enkrat dnevno hranil in kje je na hrani tudi starec.

»Hrana?« se med delom zahahlja starec, kakor da bi užival, ker mu lahko pripoveduje, da je hrane v zavetišču malo in da je še ta največkrat podobna pogretim pomijam, taka, da bi je najbrž gospodov pes niti ne povohal.

»Nisem razvajen. Jem vse od kraja,« se Žef ne dela skrbni zavoljo baje slabe hrane.

»Verjamem, verjamem,« se hahlja kočijaž, potem pove, da bo Žef prav kmalu zavidal gospodovemu psu in mu skušal zmakniti kako, še ne do kraja ogledano kost, če ga pri tem ne bo Kuno (tako je ime psu) popadel in ga oklal.

»A zakaj se potem hranite v zavetišču in ne kje drugje?« bi Žef rad vedel, ker kočijaž zna samo gra-jati preskrbo v zavetišču.

»Zakaj? Tam imam hrano zastonj. Človek pa vendar mora nekaj prihraniti za stara leta!« pravi kočijaž resno.

Stara leta? Ali kočijaž ni že zdaj star in videti ne preveč zdrav? In kdor je videti tak, ne dočaka več kaj prida let!

TIGROVEC ŽEF

MIHA KLINAR

Take misli obhajajo Žefa, ko posluša kočijaževo opravičevanje, zakaj se mora hraniti v tistem prekletem zavetišču, s katerim si gospodje, ki ga podpirajo, služijo vozne karte za nebesa; te je namreč treba zaslužiti z dobrimi deli in podpiranjem siromakov, ki se tam hranijo ali na stara leta, če imajo srečo, da prihranijo vsaj malenkost denarja, lahko do smrti leže in umro v pravi postelji.

»Tako je pač, če nisi v državni ali kakšni drugi službi, kjer ti odtrgujejo od plače za zdravnika, kadar ga potrebuješ, ali za pokojnino, kadar obnemo-reš. Zato moram hraniti. Vsak mesec dam tistih dvesto dinarjev, ki mi jih plačuje gospod, v hranil-nico za stara leta. No, za tri zdrava, a skromna leta imam že prihranjeno. In daj bog, da bi v prihodnjih desetih letih bil zdrav in čil in da bi še kaj prihranil tudi za zdravnika ali duhovnika, kadar ju bom potreboval...«

Ob tem pripovedovanju izginja s starčevega obraza posmehljivost, potem pa mu prešine obraz nekakšna porogljiva zvito, ko meni, da bo ukanil življenje in čas se za kakih deset let, tja do petin sedemdesetega leta. Do takrat bo morda imel t obrestmi vred prihranjenega že za deset let skrom-nega brezdelnega življenja in se bo lahko brez skrbi prebil tja do petinsedemdesetih let, torej do let, ki jih je dočakal njegov stari oče in bi jih najbrž dosegel tudi oče, ko bi ga že v mladih letih, takrat, ko je prišel on na svet, na neki fantovski veselici ne zaklali. Prav zaradi očetovega nesrečnega konca sam ni nikoli zahajal na veselice ali v gostilne, ker je materi prerokovala ciganka kmalu po očetovi smrti, naj pazi na fanta, da ne bo nekoč umrl oče.

»In to mi ni bilo težko. Denarja za veseljačenje tako ali tako nisem nikoli imel!«

Tako pripoveduje kočijaž in se hahlja, ker mu je revščina pomagala ukaniti smrt, nesrečno smrt, ki mu je bila prerokovana že v plenicih. Šele potem umolkne, kakor da bi se ovedel, da s fantom, ki mu ga je dal gospodar za pomočnika, ne sme govoriti kakor s sebi enakim.

Dobro znanje o Železarni in železarstvu

V popolno zasedeni gledališki dvorani na Jesenicah, je bilo v petek, 9. marca, tretje tekmovanje tričlanskih ekip učencev osmih razredov vseh dvanajstih osnovnih šol radovljiške in jeseniške občine. Prireditelj se je pričela ob veselih zvokih godbe na pihala DPD Svoboda Gorje, ki jo je vodil Julij Sorgo. Po kratkem orisu zgodovine železarstva in sedanjega stanja železarne, so po predhodno izžrebanem vrstnem redu odgovarjale po štiri ekipe hkrati na tri vprašanja iz: zgodovine železarstva na Gorenjskem, vloži železarstva v jugoslovanskem in svetovnem gospodarstvu, tehnologiji železarstva, današnji proizvodnji, železarni in njeni prihodnosti ter o poklicih, ki jih usposablja železarski izobraževalni center Železarna. Pravilnost odgovorov je ocenjevala petčlanska komisija: Štefanija Muhar in Marjan Fajfar, kot predstavnika šol in predstavniki železarne: dipl. inž. Avgust Karba, direktor proizvodnega sektorja, Miloš Magolič, vodja tehničnega muzeja in dipl. inž. Tone Zevnik, predstojnik tehnične šole pri ŽIC. Tekmovanje pa sta kot napovedovalca vodila Magda Flander in Teo Lipicar.

Posamezno šolo so predstavljale naslednje ekipe učencev in učencev:

— osnovna šola Mojstrana: Jadranka Miklavčič, Radko Legat in Ivo Kovač, njihova mentorica je bila prosvetna delavka Zofija Podlipnik;

— osnovna šola Kranjska gora: Anton Požar, Peter Reš in Janko Černe, mentor je bil učitelj Slavko Gregori;

— osnovna šola Tone Čufar Jesenice: Mile Crnovič, Bojan Dolinšek in Mojca Sitar, mentorja sta bila učitelja Roža Ravnik in Valentin Sodja;

— osnovna šola Prežihov Voranc Jesenice: Drago Mencinger, Zorica Ščavničar in Jano Vovk, mentorica je bila prosvetna delavka Ljuba Pavliček;

— osnovna šola Koroška Bela: Branko Omejec, Sonja Anderle in Danica Čop, mentorica je bila prosvetna delavka Irena Urban;

— osnovna šola Zirovnica: Lidija Baioh, Zdenka Kajdiž in Sonja Rožanc, mentorici sta bili učiteljici Pavla Pintar in Jana Lavrenčič;

— osnovna šola F. S. Finžgarja Lesce: Borut Kelih, Alenka Kralj in Davorina Brence, mentorja sta bila prosvetna delavca Karel Boštjančič in Vlado Gatej;

— osnovna šola A. T. Linhart Radovljica: Darko Lukar, Marjetka Mastnak in Sašo Remec, mentorice so bile prosvetne delavke Kati Bem, Mira Ažman in Vanda Gerčica;

— osnovna šola Staneta Zagarja Lipnica: Metka Bešter, Marija Borštnar in Jožica Pogačnik, mentorica je bila učiteljica Anica Gašperin;

— osnovna šola Josipa Plemmlja Bled: Borut Kegljavič, Peter Fajfar in Zvonko Šenkovič, mentorici sta bili prosvetni delavki Sonja Potočnik in Anka Babič;

— osnovna šola bratov Zvan Gorje: Mojca Krmelj, Slavica Pečar in Peter Poklukar, mentorici sta bili učiteljici Marija Bernik in Olga Križnar;

— osnovna šola Bohinjska Bistrica: Jože Odar, Zdenka Pagon in Slavica Maver, mentorja sta bila prosvetna delavca France Mazi in Janko Vojvoda.

Po prvem krogu vprašanj je bilo kar pet ekip izenačenih, ki so odgovorile na vsa tri vprašanja in so morale še enkrat na oder, da bi se dobil vrstni red najboljših treh, ki so jih čakale nagrade. Izenačene ekipe so bile ekipe osnovnih šol: Zirovnica, Kor. Bela, Tone Čufar Jesenice, Josip Plemmlj Bled in bratov Zvan Gorje. Že po prvih vprašanjih sta zaradi nepravilnega odgovora izpadli ekipi osnovne šole Zirovnica in Tone Čufar Jesenice, ostale tri ekipe pa so si po dodatnih vprašanjih izborile naslednja mesta:

1. osnovna šola prof. dr. Josipa Plemmlja Bled, ki je prejela nagrado 2.500,00 din kot prispevek za zaključni izlet, člani ekipe pa so prejeli vredna šestila;

2. osnovna šola Koroška Bela, ki je dobila 2.000,00 din za zaključni izlet člani ekipe pa nalična peresa;

3. osnovna šola Gorje, dobila 1.500,00 din kot prispevek za zaključni izlet, člani ekipe pa so dobili šolske torbice.

Nagrade je zmagovallnim ekipam razdelil in jim čestital direktor kadrovskega sektorja dipl. politolog Tomaž Ertl. Ob tej priliki se je zahvalil vsem šolam in njihovim učencem ter mentorjem za sodelovanje. Direktor kadrovskega sektorja pa je na javni oddaji razdelil tudi nagrade posameznim učencem in skupinam učencev za najboljše proste spise, likovne in tehnične izdelke na temo o železarni in železarstvu, ki so bile razpisane obenem z javnim tekmovanjem. V tem delu natečaja so lahko sodelovali učenci sedmih in osmih razredov osnovnih šol.

Posebna komisija v sestavi: Štefanija Muhar in Teodor Kreuzer kot predstavnika šole in dipl. inž. Avgust Karba, Miloš Magolič in Joža Varl za železarno, je izbrala kot najboljše proste spise na temo »Jeklo — nepogrešljivo v sodobnem življenju« spise naslednjih učencev in učencev, ki so prejeli naslednje nagrade:

— dve prvi nagradi po 400,00 din sta prejela: Janko Šporar, osnovna šola Tone Čufar Jesenice in Branko Rijavec, osnovna šola Koroška Bela;

— eno drugo nagrado v višini 350,00 din je prejela Janja Justin iz osnovne šole F. S. Finžgar Lesce;

— tri tretje nagrade po 300,00 din so prejeli Mesud Džamastagič, osnovna šola Prežihov Voranc Jesenice, Mojca Sitar osnovna šola Tone Čufar Jesenice in Tončka Ropret, osnovna šola Koroška Bela;

— tri četrte nagrade po 250,00 din so bile razdeljene: Sonji Anderle, osnovna šola Koroška Bela, Mojci Budinek, osnovna šola Kranjska gora in Marjetki Dolenc ter Martini Panič za skupno nalogo;

— štiri pete nagrade po 200,00 din so prejeli: Franci Ažman in Peter Poklukar iz osnovne šole Bratov Zvan Gorje, Sonja Rožanc iz osnovne šole Zirovnica in Matjaž Pribošič iz osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice.

Tehnične in likovne izdelke, ki so jih predložili učenci sedmih in osmih razredov osnovnih šol in posebne osnovne šole Jesenice so ocenjevali: Teodor Kreuzer in akad. slikar Roman Savinšek, kot predstavnika šol in dipl. inž. Avgust Karba, Miloš Magolič, dipl. inž. Tone Zevnik in Joža Varl. Nagrade so prejeli naslednji učenci in skupine:

TEHNIČNI IZDELKI:

— dve prvi nagradi po 400,00 din je prejel za svoj izdelek kolektiv učencev posebne osnovne šole Jesenice in učenca Edi Žnidaršič in Jože Škafar iz osnovne šole Tone Čufar za skupno delo;

— dve drugi nagradi po 350,00 din so prejeli Mitja Petrič iz osnovne šole Kranjska gora in kolektiv učencev osnovne šole Prežihov Voranc za skupinski izdelek;

— dve tretji nagradi po 300,00 din so bile razdeljene: Marku Šurcu in Dušanu Boldežarju iz osnovne šole Tone Čufar za skupno delo in ko-

ektivu posebne šole za skupinski izdelek;

— dve četrte nagradi po 250,00 din so prejeli: Egon Grobotek in Damjan Renko iz osnovne šole Tone Čufar za skupno delo in Peter Reš iz osnovne šole Kranjska gora.

LIKOVNI IZDELKI:

— dve prvi nagradi po 400,00 din sta prejeli dve skupi učencev posebne osnovne šole Jesenice;

— dve drugi nagradi po 350,00 din sta bili razdeljeni kolektivu učencev posebne osnovne šole in Juriju Černetu iz osnovne šole Koroška Bela;

— štiri tretje nagrade po 300,00 din so prejeli: Marjeta Mastnak, osnovna šola A. T. Linhart Radovljica, Milan Oštr in Leopold Brudar iz osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice ter Marko Šurc iz osnovne šole Tone Čufar Jesenice;

— tri četrte nagrade po 250,00 din so bile razdeljene: Mirku Bogataju iz osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice, Ivanu Kovačecu s posebne osnovne šole Jesenice in Bogdanu Kosu iz osnovne šole Tone Čufar Jesenice;

— tri pete nagrade po 200,00 din so prejeli: Andrej Košir, osnovna šola Kranjska gora, Tatjana Klančnik, osn. šola Dovje in kolektiv posebne osnovne šole Jesenice.

Ob tem je potrebno povedati, da z nekaterih šol niso poslali možnega razpisnega števila izdelkov, iz nekaterih šol pa ničesar. Če bi prišlo dovolj izdelkov, bi bila verjetno tudi razvrstitev nagrad po šolah večja. Po kakovosti pa so po mnenju obeh komisij zelo zadovoljili tehnični in likovni izdelki, medtem ko je bil kvaliteten izbor pri pisanih izdelkih zaradi šablonskega pisanja, ali ker naloge niso povsem ustrezale nalogu, precej težji. Kakor koli že, vsi učenci, ki so se odzvali razpisu zaslužijo vse

priznanje in zahvalo, kar je tudi ob zaključku podeljevanja javno izrekel direktor kadrovskega sektorja.

Če k tej množici učencev osnovnih šol jeseniške in radovljiške občine, ki so sodelovali v pripravah za javno tekmovanje, na tekmovanju, samem in v razpisnih natečajih, dodamo še vse tiste, ki so v zadnjih mesecih obiskovali našo železarno in vse ostale kontakte s šolami, potem moramo priznati, da je bilo opravljeno zelo veliko delo. Delo, ki ima en sam cilj: čimveč mladih iz osnovnih šol obeh občin kar najboljše seznaniti z železarno in železarstvom, jim čimbolj približati železarske poklice in jih zanje navdušiti in pridobiti. To je zelo pomembna naloga naše železarne, ki se že in se bo vsako leto bolj bogato obrestovala v novih, mladih kadrih, ki jih bomo z modernizacijo proizvodnje, s prehajanjem na višjo pridelavo lastnega jekla in z izgradnjo nove hladne valjarne močno potrebovali. Vse doslej uveljavljene oblike tovrstnega delovanja kadrovskega sektorja železarne, bo potrebno še naprej negovati, jih razširjati in kvalitetno dvigati. Pri tem pa so in jim bodo tudi vnaprej v veliko pomoč vodstva osnovnih šol in njihovi pedagogi, ki so to akcijo pravilno razumeli in sodelovali. V zahvalo za sodelovanje in pomoč, je na javnem tekmovanju direktor kadrovskega sektorja izročil vodstvu šol ulito jekleno skulpturo jeklarja, mentorjem umetniško grafiko akademskega slikarja Jaka Torkarja, vsem učencem, ki so sodelovali pa spominske mape s kemičnim svinčnikom.

Skozi vse te oblike delovanja se ustvarja trdna vez med železarno in šolami, ki je obsejstransko koristna in tudi organsko nujna. To je tudi pokazalo uspešno javno tekmovanje, ki je le ena od mnogih manifestacij sodelovanja.

Komisija, ki je ocenjevala znanje ekip

ODBORNIKI O DOKUMEN- TIH ZA JAVNO RAZPRAVO

V sredo, 14. marca, je bila 36. skupna seja obeh zborov skupščine občine Jesenice z obsežnim dnevnim redom. Odborniki so razpravljali o nekaterih pomembnih dokumentih, o katerih v teh dneh že razpravljajo tudi občani na zborih volivcev.

Najprej so razpravljali o predlogu proračuna občine, ki predvideva skupno 42.170.000 novih dinarjev dohodkov, kar je za 9,7% več kot je bila lanske letna realizacija. Tako povečanje dovoli tudi družbeni dogovor o višini dohodkov, ki jih lahko pridobijo samoupravne interesne in družbene skupnosti za kritje dogovorjene dejavnosti v letošnjem letu na področju splošne, oziroma skupne porabe, katerega bo po sklepu odbornikov skupščina občine Jesenice tudi potrdila. Proračun občine je tako zares stabilizacijski, menili pa so, da naj bi skupščina občine oziroma odborniki odločali za kaj bi namenili prek tega zbrana sredstva, ki jih bo treba odvesti na poseben sklad.

Nekaj mnenj je bilo izrečenih tudi na račun odloka o davkih občanov, ki je po besedah poročevalcev usklajen med gorenjskimi občinami. Urejanje obdavčitve občanov je prišlo v pristojnost republik in predstavlja nadaljnji korak v procesu samostojne republiške zakonodaje. Tretji

dokument, o katerem bodo razpravljali občani na zborih volivcev pa je program komunalnih del za obdobje 1973 do 1976. Ob velikem številu potreb po različnih komunalnih objektih in ob vedno pre-skromnih sredstvih bo denarja le za nujno vzdrževanje in pa nekatera nujna popravila, modernizacijo in rekonstrukcijo cest, kjer je skupščina občine obvezna financirati oziroma prispevati svoj del. Zato tudi v predlogu piše, da naj bi bili viri dohodkov tudi prispevki delovnih organizacij v obliki sofinanciranja. Skopo so odmerjena sredstva proračuna občine, razveseljivo pa je, da so večja sredstva izven proračuna ali z drugimi besedami: delovne organizacije kot so Vodovod Jesenice, Podjetje za urejanje hudoornikov oziroma Vodni sklad, Splošna vodna skupnost, GG Bled, PTT Kranj, Republiška skupnost za ceste in Elektro Kranj so za razna komunalna dela namenila več kot v prejšnjih letih. Odborniki so ob predlogu imeli nekaj dodatnih predlogov, največ pa je bilo govora o nujnosti na-

daljnje gradnje vodovodov. Že v teh dneh marsikateri prebivalec mesta čuti težave ob pomanjkanju vode, zato so odborniki menili, da je treba letos vložiti maksimalne napore v to, da bi izvedli drugo fazo vodovoda Peričnik, to je, da bi dokončali dovod od Mojstrane do rezervoarja na Pejcah. Skrb za pitno vodo naj bi bila prva skrb, pri čemer so odborniki omenjali tudi samoprisevek občanov.

Kot že rečeno, bodo o omejenih treh dokumentih razpravljali tudi občani na zborih volivcev, zatem pa ponovno odborniki skupščine občine.

Poleg tega so razpravljali še o drugih zadevah. Poslušali so poročilo podjetja KOVINAR JESENICE o komunalnih delih kot so vzdrževanje in čiščenje cest ter zelenice, odvoz smeti in odpadkov, vzdrževanje kanalizacije in pogrebni službi, vendar so poročilo zavrnili. Menili so, da naj poročilo zajema tudi dejavnost nizkih gradenj, da naj podjetje pripravi tudi predlog modernizacije komunalne službe, ter da naj bi pripravili tudi predlog bodi-če organizacije podjetja glede na izpolnjevanje ustavnih dolžnosti.

Po zelo hitrem postopku so nato potrdili odlok, po katerem bo prispevek za uporabo mestnega zemljišča v bodoče večji za 0,05 dinarja, odlok, da bodo povečali turistično takso na območju krajovne skupnosti Kranjska gora za 1 novi dinar, tako zbrana sredstva pa namenjali za financiranje smučarskega tekmovanja v alpskih disciplinah in pa odlok, ki določa, da bo prispevek za neposredno otroško varstvo ostal enak kot lani. Odborniki so se tudi strinjali o izdaji določbe o ustanovitvi centra srednjih šol na Jesenicah (Gimnazija, Ekonomska šola, Zdravstvena šola), vendar je treba pred tem urediti status posameznih šol. Potrdili so tudi sklep, da se do 30. aprila lahko opravi prenos posmrtnih ostankov iz opuščene pokopališča na Jesenicah, do 1. maja pa je treba odstraniti tudi spomenike in druge pokopališke objekte. Ne sme pa se prekopavati posmrtnih ostankov padlih borcev NOV, ostalo pa naj bi tudi spominsko obeležje padlih v I. svetovni vojni in umrlih v Karavanškem predoru. Potrdili so tudi sklep o ustanovitvi iniciativnega odbora za ustanovitev samoupravne stanovanjske skupnosti, imenovali za omenjeni odbor dva člana, ter imenovali Pavla Dolarja ponovno za načelnika oddelka za družbene službe skupščine občine Jesenice.

T. L.

Novice iz radov- ljiške občine

V petek 9. marca je bila razširjena seja krajevne konference SZDL Gorje. Obravnavali so družbeno dejavnost v KS in ocenili delo organizacij in društev. Od približno 2800 občanov te KS je nad 1200 aktivnih članov raznih društev in organizacij. Razveseljivo je, da je dobra tretjina mladih do 25 let starosti. Konferenca je posebno pohvalila delo godbe na pihala, TVD Partizan, DPD Svoboda in planince.

V tovarni Veriga v Lescah so 1971. leta zabeležili 106, lani pa le 90 poškodb pri delu. 1971. leta je bilo zaradi teh 1488, lani pa 1334 izgubljenih delovnih dni.

Danes dopoldne bo v Radovljici volilna konferenca OK ZMS. Predsedstvo bo poročalo o dveletnem delu. Ker sedanjemu vodstvu poteče mandat, bodo izvolili novo predsedstvo in organe občinske konference ZMS.

Na današnji 14. razširjeni seji sindikalnega odbora za družbene dejavnosti bodo razpravljali in sklepali o predloženih izhodiščih za izdelavo programov štednje v okviru stabilizacijskih ukrepov na področju izobraževanja, kulture, zdravstva, uprave, pravosodja in družbeno političnih organizacij. Obravnavali bodo tudi predloge o novi organiziranosti sindikatov po panogah.

Aktiv kulturnih delavcev na osnovni šoli na Bledu je v sodelovanju z ZKPO Radovljica 9. marca pripravil svečano otvoritev razstave ilustracij domačinke Melite Vovk-Stihova in Maričke Korenove iz Zagreba. V kulturnem programu, posvečenem dnevu žena, so nastopili recitatorji osnovne šole Bled, komorni zbor A. T. Linhart iz Radovljice in pianistka Snežana Hadži Nikoličeva.

Doslej so v več kot dveh tretjinah od 86 osnovnih sindikalnih organizacij v radovljiški občini že opravili redne obne zbere. V razpravah prevladujejo stabilizacijski ukrepi, ustanavljanje TOZD, stanovanjske in socialne problematike in zelo pogosto tudi vključevanje samoupravljalcev v kulturno akcijo. Delavci se zelo zanimajo tudi za bodočo organiziranost sindikatov po panogah.

Krajevna skupnost Podnart je v letošnjem programu, ki ga je sprejel svet KS predvidela vrsto novih akcij. Prednost bodo dali predvsem komunalni dejavnosti — obnova kanalizacije, ureditvi javne razsvetljave, asfaltiranju nekaterih odsekov krajevnih cest in gradnji vrtca.

Na zadnji seji novoustanovljenega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri občinski skupščini so sklenili, da bodo skupščini predlagali ustanovitev ustreznih komisij tudi po vseh krajevnih skupnostih, kar je spriču naglega porasta prometa tudi nujno.

V nedeljo 11. marca je v Kropi, pred okoli 280 gledalci, nastopilo jeseniško gledališče Tone Cufar z dramo Ferda Kozaka — Vida Grantova, ki jo je režiral Bojan Čebulj. Jeseničani bodo s to uspelo igro nastopili tudi v Bohinju in na Bledu.

Po oceni občinske konference SZDL, kljub očitnemu napredku v politiki štipendiranja, še vedno, zlasti v gospodarstvu ni dovolj razumevanja za štipendiranje lastnih kadrov. Od 113 delovnih organizacij, ki imajo sedež v občini, samo 21 štipendira svoje kadre. Od ustanov dajejo štipendije samo osnovna šola Radovljica, občinska skupščina in TIS. Letos je v občini 242 štipendistov.

Klub zdravljenih alkoholikov in krajevni odbor RK v Radovljici sta sinoči v graščinski dvorani organizirala zanimivo predavanje »Popotovanje po Indiji« z barvnimi diapozitivi, ki ga je posredoval primarij begunjske psihiatrične bolnišnice dr. Jurij Zalokar. Po predavanju je bil občni zbor KO RK Radovljica.

Na prvem republiškem tekmovanju sindikatov Slovenije v veleslalomu prejšnjo soboto v Kranjski gori, je v skupni uvrstitvi zasedla prvo mesto ekipa občinskega sindikalnega sveta Radovljica. Moška ekipa je bila prva, ženska pa druga. Za doseženi uspeh so prejeli kristalni pokal ZSS in dva spominska pokala.

V srednjeročnem programu razvoja gospodarstva od 1972 do 1975 bodo v občini Radovljica potrebovali 449 tehnikov ali 112 letno, 117 strokovnjakov z višjo šolo ali 44 letno in 131 strokovnjakov z visoko šolo ali 33 letno. Izgledi za zadovoljitev tako visokih potreb pa so minimalni.

Jutri obišče Radovljico delegacija RPD Svoboda iz Varaždina, ki se bo s predstavniki ZKPO in kulturne skupnosti dogovarjala o nadaljnjem sodelovanju in izmenjavi gostovanj kulturnih skupin. Varaždinci že peto leto tesno sodelujejo z radovljiškimi kulturniki.

JR

Zbori volivcev

Zbori volivcev v naši občini so se začeli v četrtek 15. marca, zadnji pa bodo na vrsti 19. marca. Od vključno danes bodo na vrsti še naslednji zbori volivcev:

- 16. marca ob 19. uri za KS Kranjska gora v kino dvorani
- 16. marca ob 19. uri za Mojstrano v hotelu Triglav
- 16. marca ob 19. uri za Jesenice — Plavž v sejni dvorani Skupščine
- 16. marca ob 19. uri za Jesenice — Savo v dvorani pri Jelenu
- 16. marca ob 19. uri za KS Blejska Dobrava v osnovni šoli
- 17. marca ob 19. uri za KS Rateč v kino dvorani
- 17. marca ob 19. uri za KS Planina pod Golico v hotelu Planina
- 19. marca ob 19. uri za KS Javornik — Koroško Belo v delavskem domu
- 19. marca ob 19. uri za vasi Selo, Zabreznica, Breznica, Vrba, Smokuč, Doslovče in Rodine v domu Svobode.

Na zborih volivcev bodo razpravljali o predlogu smernic družbeno ekonomskega razvoja občine za leto 1973 in predlogu komunalnih del za obdobje do leta 1976 ter o predlogu proračuna občine Jesenice za letošnje leto ter o predlogu odloka o davkih občanov.

Redna skupščina ZZB NOV občine Jesenice

Organizacija zveze borcev mora imeti revolucionarno vlogo tudi danes

V soboto 10. marca je bila ob izredno dobri udeležbi redna skupščina Zveze združenj borcev NOV občine Jesenice. Poleg predstavnikov občinskih družbenopolitičnih organizacij, je bil navzoč tudi Ivan Režek, član republiškega odbora ZZB NOV Slovenije in nekateri predstavniki borčevske organizacije iz sosednjih občin. Ker so delegati že z vabilom prejeli zelo obsežno poročilo o triletni dejavnosti občinskega odbora ZZB NOV, je predsednik Franc Konobelj-Slovenko za uvod spregovoril le o trenutnih družbenopolitičnih vprašanjih in nalogah. Sledila je zelo razgibana razprava, ki je zajela vsa področja delovanja in aktivnosti borčevske organizacije in v kateri je sodelovalo 21 delegatov in gostov. Na območju Jesenic deluje 11 krajevnih odborov ZB NOV in pet krajevnih organizacij vojaških vojn invalidov. V teh organizacijah je v članjenih 2054 članov, od tega 1318 moških in 736 žensk, od skupnega števila pa je 595 članov Zveze komunistov, Zveza vojaških vojn invalidov ima 265 članov. Posamezne pomembnosti bomo objavili v nekaj prihodnjih številkah, danes pa povzemamo najvažnejše misli iz razprav posameznih govornikov.

O negovanju, ohranjanju in razvijanju tradicij narodno-osvobodilne borbe ter o zbiranju zgodovinskega gradiva o naprednem delavskem gibanju in NOB je govoril France Treven. Pri tem je še posebej poudaril množične spominske pohode in prireditve ter vlogo tiska oziroma tednika TV 15 in revije Borrec. Tovariš Leben je pozdravil skupščino v imenu odbora jeseniško — bohinjskega odreda in se zahvalil za sodelovanje z željo, da bi z novoizvoljenim odborom prav tako uspešno sodelovali.

Ivan Tušar je podrobno govoril o kurirskem smuku, ki je prerastel krajevne okvire in o julijskem spominskem pohodu na Stol. O pripravah za splošni ljudski odpor in o vlogi nekdanjih borcev pri tem je spregovoril Karl Purcber. Omenjal je tudi Kurirčkovo pošto, ki bi ji morali nekdanji borci posvečati večjo pozornost, varstvo spomenikov NOB, govoril pa je tudi o stanovanjskem vprašanju in o pismu predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ ter o stabilizaciji.

Janko Ažman je spregovoril o vprašanjih okrog zbiranja dokumentov in eksponatov iz obdobja NOB in o neresenem, že večkrat načetem vprašanju ustanovitve muzeja revolucije. Če bi ga imeli, je dejal, bi ljudje tudiraje odstopili razno zgodovinsko gradivo, ki ga še hranijo doma. O negovanju tradicij NOB in pozornosti osnovne šole Žirovnica do tega, je govoril Anton Mežnarc. Omenjal je tudi obnovo spomenika talcem v Mostah, za kar so se že obrnili za pomoč na razne delovne organizacije. Maks Klinar je pozdravil skupščino v imenu občinskega odbora. Rdečega križa in poudaril, da je med aktivisti RK mnogo nekdanjih borcev. Več pozornosti, je nadaljeval, bo potrebno posvetiti tudi spomenikom NOB, pri čemer je poudaril nujno obnovo oziroma izgradnjo spomenika NOB v Kranjski gori. Ko je govoril o pripravah na vse-ljudski odpor, je dejal, da bi krajevne organizacije oziroma komisije morale več pobude in iniciative dobiti od pristojnega občinskega organa. O spominskem parku na mestu starega pokopališča in ustreznem spomeniku je razpravljaval Slavko Ambrož.

Jal, da bi akcijo morali vsestransko podpreti. Ivan Jan je govoril o tradicijah NOB in o potrebi po vsestranskem povezovanju Gorenjske. Ob tem je omenjal nekatere zunanje politične probleme in pojave. Govoril je tudi o socialni diferenciaciji in o vlogi komunistov v boju proti negativnim pojavom.

V imenu občinskih družbenopolitičnih organizacij je skupščino pozdravil sekretar občinskega komiteja Stefan Nemec in ob tem spregovoril tudi o nekaterih sedanjih pojavih. Dejtal je, da nekdanji borci niso izven ZK in da tudi delujejo v teh forumih, ki bi se morali bolj zoperstaviti raznim pojavom liberalizma in oportunizma, kajti z raznimi izstopanji ne naredimo nič. Joža Varl je govoril o literarni zapuščini treh jese-niških besednih ustvarjalcev, ki jih je ustrelil okupator in katerih dela je izdal kulturno umetniški klub Tone Čufar. Vse to in partizanska tematika, ki je v obliki proze ali poezije objavljena v LISTIH, kulturno umetniške priloge Železarnja ter partizanska pesniška zbirka Miha Klinarja, ki je v tisku, so pomembna izročila moralnih vrednot narodnoosvobodilne borbe sedanjim in bodočim generacijam.

Stane Luks je v svoji razpravi omenjal primere še nerešene dvojne delovne dobe za aktivne udeležence NOB oziroma tiste, ki so zaradi sodelovanja z NOB morali v taborišča. O pripravah na splošni ljudski odpor je govoril tudi Ciril Triler. Ko je govoril o spominskem parku in centralnem spomeniku, se je zavzemal za gradnjo doma Zveze borcev, ki bi služil vsem organizacijam, v njem pa bi lahko uređili tudi muzej revolucije. To bi bil tudi najlepši spomenik narodno osvobodilni borbi in žrtvam. Poudaril je potrebo po večji enotnosti med nekdanjimi borci in to, da je treba obravnavati tudi tiste člane, ki so umazali lik borca — partizana. Nande Pogačnik je v svoji razpravi postavil nekaj vprašanj o katerih so govorili v krajevni organizaciji. To je predvsem vprašanje muzeja revolucije, rednega vzdrževanja in oskrbovanja spomenikov NOB, predvsem centralnega na Jesenicah, vprašanje gradnje mrliške vežice na pokopališču in ureditve starega pokopališča. Inženir Kramar je govoril o obnovitvi spomenika NOB v Kranjski gori in o nekaterih primerih, kjer bi morali še postaviti spominska obeležja. V imenu bivših borcev prostovoljcev za severno mejo je skupščino pozdravil Srečko Šorli in hkrati v imenu nadzornega odbora poročal o poslovanju občinskega odbora.

Po izglasovani razrešnici sedanjemu odboru, so izvolili nov občinski odbor in nadzorni odbor, delegate za republiško skupščino in člana za republiški odbor in nadzorni odbor ZZB NOV Slovenije.

Letošnja redna skupščina občinske organizacije ZZB NOV Jesenice je tako v pogledu udeležbe, kakor v pogledu vsestranske, razmišljajoče in poglobljene razprave zelo uspela. Nedvomno je k temu dodalo svoj delež tudi izredno obsežno poročilo občinskega odbora, ki so ga delegati dobili že pred skupščino in ki obravnava področja delovanja organizacije, vključno s finančnim poročilom.

Naši pionirji otrokom Vietnamu

Pred kratkim je bila po naših šolah v občini Jesenice zaključena obširna akcija zbiranja pomoči otrokom Vietnamu. Akcija se je pričela pred zaključkom lanskega leta in je trajala ves januar in februar. Ne samo pri nas v občini, po vsej Sloveniji so se pionirji odzvali pozivu koordinacijskega odbora za pomoč Vietnamu. Danes so znane številke, ki presenečajo in obenem dokazujejo pripravljenost pomagati sočloveku pa čeprav na drugem koncu sveta. Slovenski pionirji so zbrali 244.283,90 din. Istočasno je izšla tudi posebna številka Pionirskega lista posvečena tragediji v Vietnamu v nakladi 30.000 izvodov. Pionirji so jo pokupili v dobrem tednu.

V akcijo zbiranja pomoči za Vietnamske otroke, so se vključili tudi pionirji — učenci naših šol. Ne samo dinar, precej več so prispevali nekateri. Še posebno pohvalno je to, da so prispevke žrtovali največ iz svojih prihrankov! Kako so naši pionirji razumeli potrebo in kolikšno solidarnost so dokazali, nam največ povedo zbrani podatki na posameznih naših šolah:

1. Pionirji osn. šole Kranjska gora so zbrali	1.455,50 din
2. Pionirji osn. šole Mojstrana so zbrali	1.361,50 din
3. Pionirji osn. šole Prežihov Voranc Jesenice	1.885,00 din
4. Pionirji osn. šole Tone Čufar Jesenice	5.880,00 din
5. Pionirji osn. šole Koroška Bela	2.403,40 din
6. Pionirji osn. šole Žirovnica so zbrali	1.160,00 din

skupaj 14.145,40 din

Navedene osnovne šole v občini obiskuje 2.998 učencev, kar pomeni povprečje 4,72 dinarjev na učenca, če pa primerjamo podatke osnovne šole Tone Čufar, kjer je 729 učencev, je povprečje kar 8,00 din na učenca. To je še posebej pohvalno.

Občinska zveza prijateljev mladine Jesenice daje vsem pionirjem in njihovim mentorjem vse priznanje, da so s tolikšno mero humanosti sodelovali v tej solidarnostni akciji.

Zelo zavzeto in prepričljivo je o notranjih problemih organizacije in sedanjem političnem trenutku spregovoril Stane Križnar. Pri tem je poudaril, da sta pismo predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ in 29. seja centralnega komiteja izhodišča za aktivnost borčevske organizacije. Govoril je tudi o idejnih vprašanjih, o borbi za stabilizacijo in ustavno dopolnila, o različnih negativnih pojavih, o enotnosti skupnih političnih akcij in zaključil, da borčevska organizacija mora dobiti nazaj svojo revolucionarno vlogo, ki ji je ob preveliki angažiranosti za razne proslave, spominska vprašanja in drugo, preveč zbledela.

Lojze Tišov je pozdravil skupščino v imenu društva prijateljev mladine in ob tem spregovoril o vzgoji in idejnem usmerjanju mladih, pri čemer ima tudi borčevska organizacija pomembno vlogo. Anton Zupan je govoril o ponovnem razbohotenju klera in o neupravičenem podpisovanju dvojne dobe.

Skupščina je pozdravila tudi predsednik občinskega odbora ZZB NOV Radovljica Janez Strgovšek z željo, da bi obe organizaciji tudi v naprej tesno sodelovali. Ob tej priliki je spregovoril tudi o spomeniku Cankarjevemu bataljonu v Dražgošah in de-

Upokojence zanima stanje v Železarni

Ker je večina jese-niških upokojencev bivših železarjev, se je komisija za rekreacijo, kulturo in oddihe odločila organizirati tudi predavanja o Železarni. Povabila je sekretarja komiteja ZKS Železarne tovariša Ludvika Kejžarja, ki je v soboto popoldan bivšim železarjem spregovoril o samoupravljanju, predvsem o samoupravljanju v Železarni.

Strokovno in nazorno predavanje tovariša Kejžarja je

bilo za navzoče neverjetno zanimivo, kar je dokazala tudi razprava po predavanju. Sekretar je odgovarjal na vprašanja in se nato še dalj časa zadržal med bivšimi železarji. Ker se jese-niški upokojenci še vedno zanimajo za delo v Železarni, bo organizirala komisija za rekreacijo, kulturo in oddihe 31. marca predavanje dipl. inž. Miroslava Nikoliča, ki bo govoril o zgodovini žičarstva.

Obračun dela »Jeklarja«

Jeklar, pevski zbor jeseniških železarjev, je podal v soboto zvečer na rednem občnem zboru obračun dela za minule dve leti. Člani, kakor tudi gostje, med katerimi so bili: član predsedstva Zveze kulturno, prosvetnih organizacij Slovenije, predstavnik Železarne in sindikalne organizacije Železarne ter predstavnik občinske skupščine, so z zanimanjem poslušali poročilo predsednika.

Zbor, ki šteje 35 rednih članov, je dosegel v minulem obdobju določen napredek v organizacijskem pogledu, disciplini, pridobivanju mladine in v kvaliteti. V program dela za prihodnje obdobje so poleg samostojnega koncerta na Jesenicah, gostovanj izven Jesenic in v zamejstvu, sodelovanja na raznih prireditvah in proslavah, vključili tudi obvezno sodelovanje pri komemoraciji ob dnevu mrtvih. Z občnega zbora so poslali pozdravno brzojavko trboveljskemu Slávčku, s katerim bodo vsako leto izmenjavali gostovanja. Zahvalo so izrekli tudi Železarni in osnovni organizaciji sindikata Železarne za moralno in materialno pomoč v minulem obdobju. Sprejeli so več predlogov s katerimi bodo dopolnili statut za še boljše delovanje zbora.

Cena Ambrožič, ki je kljub devetdeset letom še aktivni pevovodja pevskega zbora v Planini pod olico in je od svojega osemnajstega leta starosti vodil jeseniške in druge zборе, so izvolili za častnega pevovodjo Jeklarja.

Zelo uspel občni zbor pa je bil kronan s podelitvijo Gallusovih odličij. Bojan Čebulj, član predsedstva Zveze kulturno, prosvetnih organiza-

cij Slovenije je podelil 13 zlatih, 11 srebrnih in 3 bronaste značke. Za odlikovanja se je zavalil Janez Markizeti, ki ima najdaljši pevski staž in to polnih 46 let. Odlikovanec sta čestitala dipl. inž. Sašo Kavčič v imenu Železarne in sindikata Železarne ter podpredsednik obč. skupščine Anton Arh v imenu odsotnega predsednika Franceta Žvana.

Kino – fotoklub »Triglav«

V okviru LT Jesenice deluje v Mojstrani Kino-fotoklub Triglav. Klub je ustanovilo leta 1969 deset mladih fotoamaterjev, združenih v foto sekciji z velikimi ambicioznimi načrti, dobili smo majhen, toda suh prostor za temnico v občinski stavbi v Mojstrani. Temnico smo primerno uredili, napeljali elektriko in vodo ter uredili odtok, opremili pa s starimi aparati iz temnice na Dovjem in s svojimi prispevki.

V klubu je sedaj vključenih 22 amaterjev in en kinoamater. Vsi člani, ki smo navdušeni ljubitelji umetniške fotografije, smo razmerno mladi in je naša klubska aktivnost omejena le na foto dejavnost in to bolj za individualne in domače, krajevne potrebe, medtem ko na

Novoizvoljeni odbor, ki mu ponovno predseduje Alojz Radi, je že pričel z delom, ki ga je začrtal uspešni občni zbor. Jeklar, pevski zbor jeseniških železarjev, hoče s svojim delovanjem tudi v prihodnje opravičiti naklonjenost osnovne organizacije sindikata Železarne, v okviru katere deluje, pa tudi Železarne in drugih.

razstavah nimamo večjih uspehov.

Vsa ta naša prizadevanja, da vključujemo mladino v klub, jo navdušimo za umetniško fotografijo, podpira mladinski aktiv v Mojstrani, največ pomoči, predvsem finančne, pa smo dobili vsa leta od SZDL – Dovje-Mojstrana, ki najbolj razume naše prizadevanje. Poleg tega pa nam pomagata tudi PD in TD v Mojstrani.

Na zadnjem občnem zboru decembra lani smo si postavili naloge, da uredimo in opremimo temnico z novimi aparati, postavimo klubske vitrine na Dovjem in v Mojstrani, da sodelujemo na foto razstavah in fotografiramo za občinski odbor ZZB NOV vsa spominska obeležja na območju krajevne skupnosti Dovje-Mojstrana.

Dovje – Mojstrana za dan žena

V počastitev dneva žena je KUD Jaka Rabič Dovje-Mojstrana, skupaj z učenci in učenkami osnovne šole z Mojstrane, organiziral proslavo z naslovom: 8. marec

— dan žena. Več kot 200 ljudi, predvsem mater, žena in mladine, je z navdušenjem, pozornostjo in aplavzi nagrajevalo izvajalce oziroma nastopajoče. Na proslavi je bil navzoč tudi književnik Miha Klinar, ki je po prvem delu proslave spregovoril občinstvu, čestital učencem za osvojene Finžgarjeve bralne značke in se zahvalil za program, ki so ga izvajali učenci z branjem njegovih pesmi in novel. Ta del so popestrili z glasbenimi točkami učenci sami, pisatelju in pesniku pa izročili šopek nageljnov.

V drugem delu programa je nastopila folklorna skupina kulturno-umetniškega društva Jaka Rabič s starimi gorenjskimi narodnimi plesi. Skupina je bila deležna navdušenega priznanja občinstva. Za še prijetnejše razpoloženje je poskrbel instrumentalni trio Triglav z veseli narodnimi vižami, gledalce pa je najbolj razvnel tradicionalni gorenjski »povštertanc«. Člani folklorne skupine so med hvaležno občinstvo ob sklepu lepe proslave vrgli nageljne, ki so jih nosili pripete na prsih.

Proslava je po mnenju prisotnih popolnoma uspela, škoda je le, da je oder v kulturnem domu še v adaptaciji, saj bi vsi nastopajoči prav gotovo pokazali več, kot so lahko na še nedokončani betonski plošči. RaMi

NIKAR TAKO!

Zadnjič se v nekem časopisu brala:

TEKOM RAZPRAVE se je obtoženec neprimerno obnašal in žalil vse po vrsti.

Pravilno bi se glasilo:

MED RAZPRAVO se je obtoženec neprimerno obnašal in žalil vse po vrsti.

Velikokrat smo v negotovosti, kako se bo kakšna stvar iztekla, pa pravimo:

TEKOM DOGODKOV nam bo vse jasno.

Pravilno:

Z DOGODKI nam bo vse jasno.

Redkeje, toda še včasih preberemo na različnih sporočilih:

TEKOM TREH DNI se morate javiti v našem uradu.

Pravilno:

V TREH DNEH se morate oglasiti v našem uradu.

Napovedana je gledališka predstava, koncert, predavanje, pa neko od sodelujočih zbolli. Take priložnosti so sili neprijetne in stvar je treba odpovedati. Največkrat slišimo ali beremo takole:

VSED BOLEZNI enega od nastopajočih bo prireditev pozneje. O točnem datumu vas bomo še obvestili.

Pravilno:

ZARADI BOLEZNI enega od nastopajočih bo prireditev pozneje. O točnem datumu vas bomo še obvestili.

V strokovnem časopisu, revijah in na različnih predavanjih je naša zvesta spremljevalka zveza:

V TO SVRHO bomo morali delo drugače organizirati.

Pravilno:

V TA NAMEN bomo morali delo drugače organizirati.

V kakšnih prošnjah ali življenjepisih kjer se trudimo, da bi se čimlepše in najbolj pravilno izražali napišemo:

RODOM sem iz Ptuja.

Pravilno:

PO RODU sem iz Ptuja.

SEM PTUJČAN.

GLASOM VAŠE ponudbe se oglašite v uredništvu.

Pravilno:

Z VAŠO PONUDBO se oglašite v uredništvu.

Ali:

GLASOM URADNIH POROČIL še nismo izvedeli nič natančnejšega.

Pravilno:

PO URADNIH POROČILIH še nismo izvedeli nič natančnejšega. Z našega radia in televizije pa iz vsakovrstnih časopisov nas pogumno pozdravljajo zveze, podobno tej:

SIROM NAŠE DOMOVINE so bile proslave, ki so bile posvečene prazniku žena.

Pravilno:

PO VSEI NASI DOMOVINI so bile proslave posvečene prazniku žena.

V DOSTIH PRIMERIH je nesreče kriv alkohol.

Pravilno:

V POSTI PRIMERIH je nesreče kriv alkohol.

OD VECIH STRANI sem slišal, da ni bilo tako, kot so pisali v časopisu.

Pravilno:

OD VEC STRANI sem slišal, da ni bilo tako, kot so pisali v časopisu.

PRI TOLIKIH STROŠKIH si res ne moremo privoščiti nakupa tako dragih knjig.

Pravilno:

PRI TAKO VELIKIH STROŠKIH si res ne moremo privoščiti nakupa tako dragih knjig.

CIM BO V VELJAVI NOV ZAKON, se bomo o tem kaj več pogovarjali.

Pravilno:

TAKOJ KO BO V VELJAVI NOV ZAKON, se bomo o tem kaj več pogovarjali.

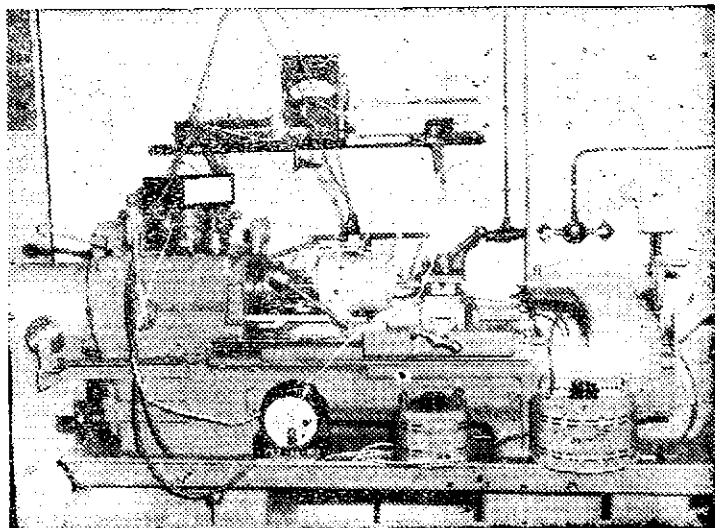
Razstava nagrajenih likovnih in tehničnih izdelkov učencev osnovnih šol

Nocoj ob 18. uri, bodo v mali dvorani in čitalnici Delavskega doma na Jesenicah s kratkim kulturnim programom, v katerem bo sodeloval pevski zbor osnovne šole Prežihov Voranc z Jesenic, odprli razstavo likovnih in tehničnih izdelkov učencev sedmih in osmih razredov osnovnih šol jeseniške in radovljiške občine ter posebne osnovne šole Jesenice.

Razstavljeni dela so bila v letu 1972 in 1973 nagrajena v okviru natečaja, ki ga je razpisala železarna Jesenice za najboljše likovne in tehnične izdelke na temo o Železarni in železarstvu.

Na razstavi so razgrnjene risbe v različnih izraznih tehnikah, reliefi in plastike ter različni tehnični izdelki, od individualnih do kolektivnih del. Razstava je organizirana v okviru razstavnega programa, ki ga izvaja likovna sekcija DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice.

Razstava bo odprta od vključno 28. mrcja, vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

Raziskovalni oddelok — naprava za določevanje sposobnosti deformacije jekla v vročem

Člani zmagujejo

V dveh dneh so člani SK Jesenice pokazali svojo vrednost. V soboto, 10. marca, na Pohorju na republiškem prvenstvu Slovenije v slalomu in v nedeljo, 11. marca, na Krvavcu v veleslalomu za kategorizacijo in memorial Igorja Janharja.

V petek popoldne je desetčlanska ekipa SK Jesenice odpotovala v Maribor in v metžu prispela v večernih urah na Pohorje. Čez noč je progo prekrilo do 25 in več centimetrov novega snega, na posameznih mestih pa so bili pravi zameti. Organizator, ki ni računal na to, je prepozno prišel na teren, da bi mogel progo dobro pripraviti, zato so start preložili za eno uro. Tekmovalci so se med tem časom lahko ogrevali.

Dolžina proge je bila 480 metrov, z višinsko razliko 180 metrov. V drugem teku so odpovedale merilne naprave Longines, tako da so bili tekmovalci na progi od 9. ure in vse do 13.30, ko je bilo konec tekmovanja. Ves čas je pihal močan veter, od časa do časa pa še snežni metej.

UVRSTITEV V SLALOMU:

Članice: 1. Tanja Cizoj (Branik) 111,94, 2. Irena Jež (Fuzinar) 113,93, 4. Sonja Gazvoda (Jesenice) 116,98.

Člani: 1. Miran Gašperšič 96,08, 2. Tomaž Bernik (oba Jesenice) 99,81, 3. Dušan Javnik (Branik) 100,71, 4. Boris Pesjak 101,71, 5. Andrej Ponikvar 102,08, 15. Tomaž Ramuš (vsi Jesenice) 109,84.

Anton Albreht, ki bi dosegel 8. mesto, je bil diskvalificiran kljub pritožbi, da je pravilno prevozil progo.

Na Krvavcu pa so naši člani in članice sploh dominirali. V lepem sončnem vremenu se je na startu zbralo 135 tekmovalcev in 24 tekmovalk. Zasedba je bila po kvaliteti skoraj enaka državnemu prvenstvu, poleg tega pa so startali še predstavniki iz Avstrije.

UVRSTITEV V VELESALOMU:

Članice: 1. Sonja Gazvoda (Jesenice) 137,33, 2. Meta Bem

(Radovljica) 139,37, 3. Tanja Žerjav (Olimpija) 140,66.

Člani: 1. Miran Gašperšič 123,889, 2. Tone Željanič 123,973, 3. Blaž Jakopič 124,807, 4. Boris Pesjak 125,472, 5. Tomaž Bernik (vsi Jesenice) 125,614, 6. Jože Gazvoda (Branik) 125,737, 7. Marko Kavčič (Olimpija) 126,037, 8. Dušan Javnik (Branik) 126,591, 10.

Andrej Ponikvar 129,741, 11. Tone Albreht 131,676, 23. Jurij Hafner 131,858, 24. Tomaž Ramuš (vsi Jesenice) 132,136.

Ekipa Jesenic je osvojila prehodni pokal, prvi trije pa so dobili pokale.

F. P.

Po petih letih spominski pohod na Sleme

Po tragačni nesreči pod Storžičem, kjer je snežni plaz uničil devet mladih smučarjev, smo beležili v novem času še več večjih ali manjših lavinskih nesreč. Ena med večjimi se je dogodila pred petimi leti, 25. marca leta 1968 na Slemu pod Mojstrovko nad Vrščem in Planico. Tedaj je plaz uničil štiri mlada življenja, Martuljek in Javornik, Koroška Bela, so se zavile v črtno, krvavela so srca planincev, smučarjev in plezalcev ter alpinistov. Gorski reševalci so iz ledene gmote snega izkopal truplar Janeza Gajška, Andreja Noča, Janeza Robiča in Rafka Zupana. Iz ledenega objema pa so rešili žive: Ino Vrhovnik, Tineta Jerovška, Antona Omana in njegovega brata Matija.

To je bila žalostna nedelja sredi naših najlepših zasneženih in v led ukovanih gora.

K spominskemu obeležju teh mladih in navdušenih ljubiteljev gora, bo AO Jesenice skupaj z gorniki iz Martuljke, Mojstrane, Dovjega, Javornika in Koroške Bele ter drugimi ljubitelji enkratno razglednega Slemena organiziral množični spominski pohod, v nedeljo dne 25. marca.

Vsi udeleženci se bodo že v soboto zbrali na Vršču v Erjavčevi koči. V nedeljo pa bo skupinski pohod pod vodstvom izkušenih smučarjev, plezalcev, alpinistov in gorskih reševalcev z Vršiča prek Vratice in Rup nad Malo Pišnico k spominskim ploščam.

Pri spominskem obeležju bo skromna komemorativna spominska svečanost z govorom, recitacijami in polaganja vencev ter šopkov.

Organizator spominskega pohoda na Sleme dobronamerno opozarja vse udeležence pohoda na zahtevno turo, ki zahteva popolno zimsko planinsko opremo. Opozarja na podcenjevanje nevarnosti in precejevanje sposobnosti in zmogljivosti, posameznikov. Dobri gorski čevlji so nujno potrebni in obvezni, volnene rokavice, nogavice in kape so s smučarskimi palicami jamstvo za prijetno in varno hojo.

Organizatorji prevzemajo odgovornost le za disciplinirane udeležence samo za pohod Vršč, Sleme in nazaj. Vsi tisti, ki se nameravajo po gazi ali smučini spustiti s Slemena v Planico k spominskemu obeležju dr. Dolharja, na zahtevno in nevarno turo bodo to naredili popolnoma na lastno odgovornost.

V lepem vremenu in ugodnih snežnih razmerah priporočajo organizatorji pohoda udeležbo vsem ljubiteljem in obiskovalcem edinstveno lepih in mogočnih zasneženih in v led ukovanih gora.

Namizni tenis

Murova : Trboje 5:3

Namiznoteniški igralci Murove so prejšnji četrtek v okviru gorenjske lige, v svoji dvorani na Murovi gostili ekipo iz Trboja. Tokrat so igralci Murove malo podcenjevali goste iz Trboja, kar bi se jim kmalu maščevalo. Le dobri igri Šranci in Ravnikarja se imajo zahvaliti, da ni prišlo do presenečenja. Ekipa Murove je nastopila v postavi Šranc, Ravnikar in Hafner.

REZULTATI:

Hafner : Starc 2:0, Ravnikar : Rozman 2:0, Šranc : Brenk 1:2, Ravnikar : Starc 2:1, Hafner : Brenk 0:2, Šranc : Rozman 2:1, Ravnikar : Brenk 1:2, Šranc : Starc 2:0.

Tekmovanje v gorenjski ligi se približuje koncu, ekipa Murove je zaenkrat na drugem mestu, vendar mora odigrati še dve zaostali srečanju in to proti Zabnici in ekipi kranjskega Triglava.

Prejšnjo soboto je bil na Jesenicah drugi pozivni turnir za mladinke v drugi japonski skupini. Turnirja se je od naših tekmovalk udeležila le Mojca Ušeničnik, ki je turnir zaključila brez izgubljenega dvoboja ter premočno osvojila prvo mesto.

Namiznoteniška ekipa Murove se bo v soboto in nedeljo udeležila tekmovanja v Škofji Loki, tekmovanje bo v okviru proslave tisočletnice Loke.

D. R.

Vasa tek na Švedskem

Veliko slišimo in beremo o VASA teku na Švedskem, o 85,8 km dolgem super maratonu na smučeh. Po vesteh tujega športnega tiska sta se ga tudi letos udeležila dva Jugoslovana, Gregor Klančnik, ki poleg odgovornega dela kot generalni direktor združenega podjetja Slovenske železarne, še vedno izkoristi sleherni priložnost, da jekleni svoje telo in ki je kljub 60 letom vzdržal silni napor in pustil za seboj tisoče tekmovalcev. Drugi mož, ki ga omenjajo časopisi, je 76-letni Emil Zemljak, ki je bil obenem najstarejši tekač letošnje prireditve, na žalost nam nepoznan.

Devetnajstega marca 1922 ob 6.04 so startali v srednji Švedski pri Sälenu prvič v VASA teku: 119 navdušenih tekačev se je pognalo v smučino proti 85,8 km oddaljenemu mestu MORA, ki leži na severni obali Siljan jezera. 117 tekačev je prišlo na cilj. Zmagovalec Ernst Alm iz Norsjö je potreboval za dolgo progo 7 ur, 32 minut in 49 sekund.

Letošnji VASA tek je petdeseti po vrsti, skoraj stoletno toliko tekačev je startalo kot pred 51 leti. 10.102 tekačev se je prijavilo v upanju, da dosežejo cilj pri spomeniku Gustava VASA v mestu MORA.

(Nadaljevanje v prihodnji št.)

Pionirji na Dobraču

Na povabilu ASKÖ — Bečjak se je smučarskega prvenstva za učence osnovnih šol mesta Bečjak udeležilo šest pionirjev z Jesenic, in sicer štirje pionirji in dve pionirki.

Ob zelo lepem, toda vetrovnem in hladnem vremenu, se je na standardni progi na Dobraču v veleslalomu pomerilo 130 tekmovalcev, od tega 51 deklet. Naši tekmovalci so tekmovanje opravili zadovoljivo in dosegli naslednjo uvrstitev:

V kategoriji učenke I. Barbara Klinar 10. mesto, učenke II. Saška Lavtižar 9. mesto, učenci I. Rado Čučnik 10. mesto, Miro Črv 13. mesto, učenci II. Žiga Saksida 7. mesto, Janko Lega pa je bil diskvalificiran.

Na tekmovanju so sodelovali tudi mladi smučarji iz Tržiča, ki so dosegli še boljše uvrstitve. Tekmovanje je bilo vzorno organizirano, organizatorji pa so nas kot Jugoslovane zelo gostoljubno sprejeli.

Jeseniška odbojbarska ekipa v novi sezoni

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

17. marca slov. film NA SVOJI ZEMLJI ob 15. uri

17. in 18. marca franc. barv. film SICILJANSKI KLAN ob 17. in 19. uri, režija Henri Vernivill, v glavni vlogi Jean Gabin, Alain Delon

18. marca amer. barv. film HERBIE, AH TA ČUDOVITI AVTO ob 15. uri

19. in 20. marca ital. nem. barv. film IZABELA HUDICEVA KNEGINJA ob 17. in 19. uri, režija Bruno Korbutci, v glavni vlogi Brigitte Skay

21. marca amer. CS. barv. film DAN ZLOBNE PISTOLE ob 17. in 19. uri, režija Jerry Thorpe, v glavni vlogi Glen Ford

22. 23. marca italij. španski barv. film MOSTVO REVOLVERA ob 17. in 19. uri, režija Antony Eskot, v glavni vlogi Goni Gorko

24. marca italij. CS. barvni film KO SO SE ZENSKE UČILE LJUBITI ob 17. in 19. uri, režija Bruno Korbutci, v glavni vlogi Antonio Sabato

KINO PLAVZ

17. marca amer. barv. film HERBIE, AH TA ČUDOVITI AVTO ob 16. uri

17. in 18. marca ital. barv. film IZABELA HUDICEVA KNEGINJA ob 18. in 20. uri

18. marca slov. film NA SVOJI ZEMLJI ob 10. uri

19. in 20. marca franc. barv. film SICILJANSKI KLAN ob 18. in 20. uri

21. in 22. marca franc. barv. film MAKS IN TATTOVI ob 18. in 20. uri

23. marca amer. CS. barvni film DAN ZLOBNE PISTOLE ob 18. in 20. uri

24. marca angl. barv. film HUDICEVA DVOJČICI ob 18. in 20. uri

KINO

DÓVJE — MOJSTRANA

17. marca ital. CS. barvni film TUJEC IMENOVAN TISINA

18. marca nem. barv. film INSPEKTOR PERRAK

24. marca ital. nem. barv. film IZABELA HUDICEVA KNEGINJA

KINO KRANJSKA GORA

17. marca nem. barv. film INSPEKTOR PERRAK

18. marca franc. barv. film MAKS IN TATTOVI

21. marca ital. nem. barv. film IZABELA HUDICEVA KNEGINJA

22. marca amer. CS. barvni film DAN ZLOBNE PISTOLE

24. marca franc. barv. film SICILJANSKI KLAN

KINO DELAVSKI DOM JAVORNIK

17. marca amer. barv. film HERBIE AH TA ČUDOVITI AVTO ob 19. uri

18. marca slov. film NA SVOJI ZEMLJI ob 17. uri

18. marca ital. CS. barvni film TUJEC IMENOVAN TISINA ob 19. uri

21. marca ital. špan. barv. film MOSTVO REVOLVERA ob 19. uri

22. marca franc. barv. film SICILJANSKI KLAN ob 19. uri

24. marca franc. barv. film MAKS IN TATTOVI ob 19. uri

Gledališče

PETEK, 16. 3. 1973 ob 19.30 D. H. Lawrence: SNAHA — zaključena predstava za TK ZMS Železarne Jesenice;

SOBOTA, 17. 3. 1973 ob 19.30 D. H. Lawrence: SNAHA

— Igra v petih slikah — za izven.

Francoski barvni film SICILJANSKI KLAN, je dobra krimi-nalka v kateri nastopajo tri slavna imena francoskega filma: Jean Gabin, Alain Delon in Lono Ventura. Film je te dni na sporedu v naših kinematografih.

KINEMATOGRAFSKO PODJETJE JESENICE RAZPISUJE

prosto delovno mesto snažilke, s polnim delovnim časom v obratu kino Radio.

Poskusno delo traja dva meseca; razpis velja do zasedenosti delovnega mesta; osebni dohodki po pravilniku podjetja; podjetje ne razpolaga z stanovanjem; prošnje z kratkim življenjepisom pošljite na naslov:

Kinematografsko podjetje Jesenice.

Uprava podjetja

ZAHVALA

Ob smrti ljubega moža, at-ka, brata, strica, zeta in sva-ka

JOZETA ŽVANA

se iskreno zahvaljujemo zdravniškemu osebju, ki mu je lajšalo bolečine med boleznijo, vsem sosedom, znan-cem in sošolcem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, zahvaljujemo se za de-narno pomoč in cvetje.

Iskrena hvala tudi pevcem za žalostinke in vsem lastni-kom osebnih avtomobilov.

Najlepša hvala vsem, ki so dragega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

ZALUJOČI: žena Mari-
ca, sin Ivan, hčerka Ma-
rija, brat Franc, nečaki
in nečakinje z družina-
mi in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, sta-re mame

MARJE KLEMENC

se iskreno zahvaljujemo so-rodnikom, sosedom, prijate-ljem in znanecem za sočustvo-vanje in pomoč, ter vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so nam iz-rekli sožalje.

Posebno se zahvaljujemo tov. dr. Jožu Jensterlu za dolgotrajno zdravljenje.

Zahvaljujemo se vsem voz-nikom osebnih avtomobilov, ki so nam nudili pomoč s prevozom, kakor tudi pevske-mu zboru za poslovlilne pes-mi.

Vsem še enkrat lepa hvala.

ZALUJOČI: sinova Tone
in Franci ter hčerka Štef-
ka z družinami.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru
upravnih služb se za denarno
pomoč za dan žena najlepše
zahvaljujem.

Darinka Laharnar

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem sin-dikalnemu odboru upravnih
služb za podporo, ki sem jo
prejela ob dnevu žena

Ivica Lapajne
knjigovodstvo HVŽ

ZAMENJAM STANOVANJE

Dvosobno konfortno stano-vanje v stolpiču na Koroški
Beli, zamenjam za dvosobno
stanovanje v stolpnici za
gimnazijo. Naslov dobite na
uredništvu Železarja.

Prvenstvo osnovne šole Mojstrana v veleslalomu in sankanju

Prejšnji torek smo imeli športni dan in vreme nam je bilo zares naklonjeno. Na smučišču ob vlečnici smo imeli tekmovanje v velesla-lomu, ki se ga je udeležilo 75 tekmovalcev. Na poti v Radovno pa je bilo tekmo-vanje v sankanju, z udeležbo 50 tekmovalcev.

REZULTATI VELESLO- MA:

Cicibanke: 1. Lilijana Gart-ner 35,6; 2. Dijana Klinec 39,8; 3. Nataša Gliha 42,9;

Cicibani: 1. Aleš Podrekar 28,2; 2. Bine Lakota 37,3; 3. Klemen Šuštaršič 38,3;

Mlajše pionirke: 1. Ksenija Lakota 41,3; 2. Mirjam Kli-nar 41,8; 3. Mojca Lah 44,3;

Mlajši pionirji: 1. Marjan Bertoncely 37,9; 2. Darko Mrak 38,3; 3. Vojko Urbas 42,8

Starejše pionirke: 1. Barb-ka Klina 32,3; 2. Saša Lavti-žar 33,2; 3. Sonja Tomšič 38,5;

Starejši pionirji: 1. Branko Rabič 36,0; 2. Janko Legat 36,7; 7. Franci Andolšek 40,4;

REZULTATI SANKANJA:

Deklice nižja stopnja: 1. Mojca Potočnik 60,3; 2. Mojca Janša 60,4; 3. Renata Siferer 60,7;

Dečki nižja stopnja: 1. Ro-bi Klun 58,0; 2.—3. Slavko Pezdinik in Franci Teraž 60,2;

Deklice višja stopnja: 1. Zdenka Polajnar 55,0; 2. Ire-na Baloh 59,0; 3. Kristina Skumavc 60,0;

Dečki višja stopnja: 1. Sta-ne Urbas 51,0; 2. Mirko Hro-vat 57,0; 3. Janko Lipovec 57,5.

Vsi sankarji so tekmovali na isti progi. Pri smučarjih so imeli najkrajšo progo ci-cibanke in cicibani, za dvoje vratic daljšo mlajše pionirke, mlajši pionirji in starejše pionirke, najdaljšo progo so pa imeli starejši pionirji. Najboljši smučarji in sankar-či so dobili diplome.

Tatjana Klančnik
osnovna šola Mojstrana

K O Š A R K A

V soboto, 10. marca sta bili v telovadnici osnovne šole Tone Čufar na Jesenicah od-igrani košarkarski tekmi med osnovno šolo Kranjska gora in Tone Čufar Jesenice.

Najprej so igrala dekleta. Po dokaj slabi igri so si zma-go zasluženo priborile učen-ke osnovne šole Kranjska go-ra 45:21 (28:5).

Kranjska gora: Cuznar 12, Čimžar 2, Zupančič 6, Budi-nek 2, Žerjav, Tožbar 2, Pre-zelj, Koselj 2, Rožič 15, Pre-stor 2, Koren 2, Pernuš.

Tone Čufar: Tancar, Am-brož 3, Uršič 5, Antič 9, Aleš 4, Rabzelj.

V nadaljevanju so se po-merili še fantje. Učenci os-novne šole Tone Čufar Jese-nice so zanesljivo zmagali z razliko 36 košev. Končni re-zultat je bil 39:3 (18:2).

Kranjska gora: Smolej, Do-minko, Košir 2, Lebar, Jelov-čan 1, Kuhar, Lavtižar, De-mec, Majkič R., Žerjav, Na-nut, Majkič D.

Tone Čufar: Šporar 8, Bez-nik 8, Burnik 2, Suvak, Go-lja, Rozman 4, Ključanin 7, Horvat, Črnovič 1, Boldižar 7, Reinar, Srpak.

V naslednjem kolu igrajo učenci osnovne šole Tone Ču-far Jesenice s sovrstniki os-novne šole v Mojstrani.

mic

ZDRAVSTVENI DOM JESENICE RAZGLAŠA

prosto delovno mesto snažilke za enoto OA železar-ne Jesenice.

Zaposlitev je za nedoločen čas. Nastop dela možen takoj. Osebni dohodki po pravilniku zavoda. Kandidati naj pošljejo pismeno ponudbo na naslov Zdravstveni dom Jesenice, cesta Maršala Tita 78.

RAZPIS

Planinsko društvo Jesenice razpisuje za planinsko postojanko Tičarjev dom na Vrščicu prosto delovno mesto točajke, druge kuharice in kuhinjske pomočni-ce. Delo je sezonsko. Nastop službe ob koncu aprila meseca. Prijave sprejemajo na upravi Planinskega dru-štva Jesenice, Jesenice, cesta Železarjev 1, kjer prejme-te vsa potrebna pojasnila.

Republiško prvenstvo občinskih sindikatov v veleslalomu

V nedeljo 11. marca je 280 tekmovalcev startalo v najlepšem vremenu in odličnih snežnih razmerah na republiškem sindikalnem prvenstvu v veleslalomu v Kranjski gori. Kar velja za prvenstvo Zelezarne, velja še v večji meri za slovensko prvenstvo: to je bila prava kvaliteta tekma na štirih različnih stezah, ki so se je udeležili skoraj vsi nekdanji olimpijci in drugi nekdanji najboljši tekmovalci. Vse je potekalo v najlepšem redu, kritiko zasluži le merjenje časov, ki je bilo še po zastarelem načinu, kjer so možna odstopanja v desetinkah sekunde. Najbrž bi bilo prav, če bi ob takih prilikah stekla žičnica uro preje, da se tudi prve startne številke lahko zagrejejo pred startom.

Priseditvi so prisostvovali tako zastopniki sindikata, kot Smučarske zveze Slovenije.

REZULTATI:

Član do 25 let: 1. Metka Luzar Ljubljana-Vič 64,0; 2. Slavka Kerec Jesenice 64,5; 3. Marina Lopuh Kranj 66,2;

25-35 let: 1. Romana Lakota Radovljica 50,0; 2. Krista Dekleva Ljubljana-center 60,1; 3. Avrelja Kavčič Kranj 62,4; 4. Danica Benedik Jesenice 64,2;

35-45 let: 1. Mara Komar Ravne 58,5; 2. Marija Pirc Ljubljana-Vič 59,2; 3. Marija Černe Radovljica 62,0; 7. Milena Mlačnik Jesenice 65,0;

Nad 45 let: 1. Lojzka Praček Jesenice 51,8; 2. Nada Urbar Ljubljana-center 57,1; 3. Irena Mlakar Škofja Loka 65,0;

Ekipno članice: 1. Jesenice 74 točk, 2. Radovljica 71 točk, 3. Kranj 65 točk.

Člani do 25 let: 1. Franc Žakelj Ljubljana Bežigrad 48,55; 2. Marjan Rozina Celje 48,96; 3. Jože Šifrer Ravne

49,10; 4. Slavko Pajntar Jesenice 49,76;

25-30 let: 1. Janez Šmitek Radovljica 48,37; 2. Rado Košir Jesenice 48,81; 3. Dušan Jager Maribor 50,77;

30-35 let: 1. Tomaž Jamnik Kranj — 1,04,1; 2. Anton Vogrinc Maribor — 1,05,3; 3. Andrej Klinar Radovljica 1,05,7; 6. Janez Čop Jesenice 1,08,8;

35-40 let: 1. Peter Lakota Radovljica 1,05,1; 2. Milan Rojina Ljubljana-center 1,09,9; 3. Brane Jeklič Kranj 1,10,7; 5. Marjan Stravs Jesenice 1,12,7;

40-45 let: 1. Ludvik Dornik Ljubljana-Vič 41,5; 2. Milan Bernik Ljubljana-Siška 41,6; 3. Jože Naglič Ljubljana-Bežigrad 45,9; 8. Vojteh Budinke Jesenice 48,0;

45-50 let: 1. Jože Pogačnik Ljubljana-Center 44,9; 2. Dominko Uršič Celje — 45,3; 3. Franc Cvenkelj Radovljica 45,6; 7. Milan Vovk Jesenice 47,7;

Nad 50 let: 1. Janez Kališnik Tržič 46,9; 2. Ernest Stoklas Celje 47,1; 3. Savo Janežič Ljubljana-Vič 47,5; 4. Ciril Praček Jesenice 49,9;

Ekipno moški: 1. Radovljica 165 točk, 2. Jesenice 160 točk, 3. Celje 148 točk;

SKUPNO EKIPNO ČLANI IN ČLANICE:

1. Radovljica 236 točk, 2. Jesenice 234 točk, 3. Ljubljana-center 192 točk.

A. B.

Smučarske tekme jeseniških železarjev v Mojstrani

Kakor vsako leto, so tudi letos priredili organizatorji re-kreative aktivnosti smučarske tekme v veleslalomu v Mojstrani v soboto, 10. marca. Dve progi je postavil Rado Košir, eno daljšo za mlajše tekmovalce in drugo nekoliko krajšo za starejše letnike. Razveseljivo je, da je z leta v leto močnejša konkurenca, da se tekmovalci, člani našega kolektiva, vestno pripravljajo, da nastopajo z vse boljšo opremo in da vlada na tekmah pravo športno borbena vdušje. Tudi udeležba je iz leta v leto večja, številnejša. Za letošnje tekmovanje je bilo značilno tudi zelo vreme z odličnimi snežnimi razmerami. Nastopilo je 189 članic in članov.

REZULTATI:

Članice: 1. Olga Vilman, upravne službe 49,5; 2. Lojzka Praček, upravne službe 49,8; 3. Vida Crnobori, OTK 56,1.

Ekipno: 1. upravne službe, 2. OTK.

Člani (do 30 let): 1. Lovro Markež, upravne službe, 54,38; 2. Jernej Markež, RO, 55,25; 3. Marko Zmitek, šamotarna, 58,28;

30 do 40 let: 1. Zoran Šporn, strojno vzdrževanje, 42,1; 2. Stane Kofler, jeklovlek, 44,1; 3. Viado Repe, strojne delavnice 44,7;

40 do 50 let: 1. Milan Vovk, upravne službe, 44,2; 2. Zvone Hutar, livarna, 44,3; 3. Franci Benedičič, OTK, 45,9;

nad 50 let: 1. Ciril Praček, upravne službe, 43,4; 2. Jože Bertonec, strojne delavnice, 47,5; 3. Tone Pogačnik, OTK, 50,8.

Ekipno člani: 1. strojno vzdrževanje 3:30,61, 2. strojne delavnice 3:41,99, 3. upravne službe 3:42,08, 4. VEN 3:46,17, 5. HVŽ 3:47,91.

A. B.

Kegljanje na ledu

V nedeljo, 11. marca, je v športni dvorani Podmežakljo, organizirala SGP Sava mednarodni turnir v kegljanju na ledu. Nastopilo je 13 moštev iz Avstrije, Bleda, Kranjske gore in Jesenice.

REZULTATI:

1. Jesenice — Univerzal 20 točk — 2775, 2. Jesenice — Murka 20 točk — 1960, 3. EV

Hubertus 16 točk — 1826, 4. Jesenice — Sava I. 16 točk — 1716, 5. ASK Štiefing 16 točk — 931, 6. Jesenice — Rozman 14 točk, 7. Balinarski klub Jesenice 11 točk — 1640, 8. Jesenice — Sava II. 11 točk — 690, 9. Kranjska gora 8 točk — 626, 10. Bled — Züst 8 točk — 570 kegljev.

D. E.

ODBOJKA

Dobra igra in zaslužena zmaga

V prvi tekmi spomladanskega dela prvenstva so se jeseniške odbojkarice pomerile z ekipo OK Ljubljana. Zmagale so Jeseničanke z rezultatom 3:0 (7, 2, 8), ter tako še naprej obdržale prvo mesto na lestvici.

Za Jesenice so nastopile: Andreja Mahnič, Milena Filipaj, Zdenka Toman, Alenka Nemec, Irena Strajnar, Tatjana Novak, Nataša Lukok in Jana Urbanc.

Kljub temu, da so Ljubljankice nastopile brez svoje najboljšje igralkice Hudoklinove, so Jeseničanke zmagale povsem zasluženo. Obe ekipi sta pričeli tekmo precej živčno, vendar so se gostje hitreje znašle, boljše so bile tako v polju, kot tudi na mreži.

Zmaga je še toliko bolj razveseljiva, ker je bila celotna ekipa še tik pred začetkom prvenstva v zelo slabji formi. Le-ta pa se je sedaj očitno precej popravila, čeprav bo treba še marsikaj popraviti in izpolniti.

Ze v nedeljo bodo Jeseničanke odpotovale v Maribor, kjer se bodo pomerile z dobro ekipo OK Maribor.

eva

Start jim je uspel

Tudi odbojkarji so nas presenetili. V prvem spomladanskem kolu v II. zvezni odbojkarški ligi so na Jesenicah premagali moštvo Save iz Ljubljane z rezultatom 3:1 (—5, 10, 12, 5).

Za jesenice so nastopili: Kavčič, Mežek, Bergelj, Strnad, Končnik, Bogataj, Kovac, Pogačar in Divjak.

Igra obeh moštev ni bila blesteča, vendar so bili Jeseničani boljši v polju in na mreži, ter tako zasluženo zmagali. Položaj v ekipi je bil pred pričetkom prvenstva precej kritičen. Moštvo sta zapustila njegov trener Viki Krevselj in dolgoletni gralec Peter Rössler. Odbojkarji se sedaj pripravljajo pod vodstvom Zdravka Kavčiča.

Zmaga nad Ljubljanci je vsekakor uspeh, ki pa jih ne bi smel uspevati, saj potujejo v nedeljo v Kamnik, kjer jih čaka težko srečanje z domačini.

eva

OBCNI ZBOR KOŠARKARJEV BO 22. MARCA

Na zadnjem sestanku vodstva KK Jesenice je bilo sklenjeno, da bo občni zbor kluba 22. marca ob 18. uri v sejni sobi na kegljišču Podmežakljo.

Zaradi težav v klubu želimo, da se občnega zbora udeleži čim več ljubiteljev košarke. Občni zbor bo izredno важен za nadaljnji razvoj kluba, zato košarkarji upajo, da jih boste s polnoštevilno udeležbo podprli in da se bodo udeležili tudi vsi tisti, ki so v košarkarskem klubu pripravljeni delati.

KK Jesenice

NOGOMET

Renče : Jesenice 1:1 (0:1)

V soboto je kombinirano moštvo Jesenic gostovalo v Renčah, kjer je odigralo prijateljsko tekmo z moštvom Renč neodločeno 1:1 (0:1).

Klub temu, da je v našem moštvu nastopilo kar šest mladincev, na katere uprava nogometnega kluba resno računa v nadaljevanju prvenstva, predvsem pa v sezoni 1973-74, ko bodo ti mladinci ob podpori starejših, že prekaljenih igralcev, sestavljali jedro našega moštva, so bili naši nogometaši boljši nasprotniki in si ustvarili nekaj zrelih priložnosti za doseg gola. Vendar žal, zaradi nezkušenosti in predvsem zaradi pomanjkanja treninga na prostem, niso znali izkoristiti več kot eno.

V drugem polčasu so domačini, kateri že dalj časa trenirajo na domačem igrišču in so tudi odigrali že nekaj prijateljskih in pokalnih tekem, izpostavili ravnotežje in v tem delu igre dosegli izenačujoči zadetek. Pri naših so se posebej odlikovali z dobro igro Ljušič, Radič in mladi Gromerec. Gol za naše je dosegel Radič.

Za moštvo Jesenic so nastopili: Drago Ilč, Kramar, M. Grumerac, Trobič, (Veber) Ljušič, Radič, Kovačič, (Kramar Z) Jereb, Ljubojevič, Hrovat in Mlakar.

V soboto člani gostujejo v Kranju, kjer se bodo v pokalnih tekmah srečali z članom ZCNL moštva Save. Ker je moštvo Save v prestopnem roku dobilo nekaj močnih okrepitev, naši nimajo real-

nih možnosti na uspeh, toda ker je ravno pokalno tekmovanje polno presenečenj, se tudi naši nogometaši ne nameravajo že vnaprej predati. Mladinci v soboto gostujejo v Tolmini, kjer se bodo v prijateljski tekmi srečali s sovrstniki iz Tolmina.

Br.

JUDO

V začetku meseca sta odpotovali s svojim trenenjem Bratetom Dvoršakom Vida Harapin in Zvonka Jerman na državno prvenstvo v judu za ženske v Subotico.

Tekmovanje je bilo v soboto, 3. marca. Tekmovalo je 65 udeleženk. Konkurenca je bila zelo močna, dekletja pa sta bili od dolge in naporne vožnje utrujeni. Kljub temu sta dosegli zelo lepo uvrstitev. Obe delita 5. do 6. mesto v svoji kategoriji. Pripomniti pa je treba, da je bila Jermanova prvič na državnem prvenstvu in ji zato manjka borbenih izkušenj. Ker obiskuje šolo v Ljubljani, ji manjka tudi treningov. Harapinova pa je dobila tik pred polfinalom nasprotnico, ki je bila veliko težja od nje.

Kaj lahko povemo o slovenskem judu za ženske? Na splošno je premalo zanimanja za ta šport. Poleg tega so nasprotnice iz drugih republik grobe in slabe v tehniki metov, kar pa je ravno nasprotno pri naših dekletih.

Vseeno moramo dekleti pohvaliti in jima želimo še veliko športnih uspehov.